

อบต. สถานือนามัย การเข้าไปพูดคุยแลกเปลี่ยนกับชาวบ้าน จึงทำให้งานเอดส์มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาทั้งตัวแกนนำเอง และองค์กรในพื้นที่ โดยเฉพาะมีการเอาประเด็นปัญหามาพูดคุยในเวทีการประชุมต่างๆ

- 3) **เกิดการช่วยเหลือกันของคนในชุมชน** โดยเฉพาะกับผู้ติดเชื้อเอดส์ เด็ก และครอบครัว ที่ได้รับผลกระทบ จากเดิมที่คนในชุมชนมีความรังเกียจ และไม่ยอมเข้าใกล้ แต่ก็ได้กลายมาเป็นการให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา เช่น การจัดตั้งผ้าป่า เพื่อระดมทุนช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ ในบางบ้าน พบว่า ชาวบ้านกลัวที่จะเข้าไปพูดคุยถามอาการผู้ติดเชื้อมากขึ้น การเข้าไปแนะนำให้ผู้ติดเชื้อได้ทราบว่ามิสซันฯ ประจำตำบลที่ให้การช่วยเหลืออยู่ใกล้บ้าน ซึ่งแสดงถึงความห่วงใยที่ชาวบ้านมีต่อผู้ติดเชื้อมากขึ้นนั่นเอง
- 4) **เกิดพัฒนาการจัดการปัญหาเอดส์ของชุมชน** ซึ่งจากเดิมที่ไม่เคยมีรูปแบบในการจัดการกับปัญหาเอดส์ แต่เมื่อได้มีการทำวิจัย มีการไปศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในพื้นที่ จ. เชียงใหม่ ก็ทำให้เห็นรูปแบบการจัดการของชุมชนภาคเหนือ และนำมาปรับใช้กับพื้นที่ ต.หนองแวงโสภพระ ซึ่งรูปแบบที่เห็นชัดเจนหลังจากมีงานวิจัย คือ การจัดตั้งศูนย์ป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ตำบล มีคณะกรรมการแต่ละหมู่บ้าน เข้ามาเป็นกลไกในการทำงานระดับพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาเอดส์ มีการจัดระดมทุนในรูปแบบของผ้าป่าเข้ามาเป็นกลไกในการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งหมดล้วนเกิดจากการคิด การลงมือทำของชาวบ้าน
- 5) **เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยน** ในหลายๆกิจกรรมที่เกิดขึ้นล้วนเป็นการสร้างเวทีแลกเปลี่ยนระหว่างชาวบ้าน และองค์กรชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเวทีประชุมประจำเดือน เวทีอบรม หรือแม้แต่การศึกษาดูงาน ซึ่งการได้แลกเปลี่ยนแนวคิดการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน เป็นสิ่งที่ทำให้คณะกรรมการและทีมวิจัยมีรูปแบบในการดำเนินงานมากขึ้น สามารถแลกเปลี่ยนแนวคิด ประสบการณ์ และสถานการณ์ในพื้นที่ แล้วนำมาปรับใช้ในการทำงานของศูนย์ฯ จากปัญหาเดิมที่ว่าไม่มีรูปแบบการทำงาน ได้กลายมาเป็นการพัฒนาประเด็นและคิดค้นรูปแบบการทำงานด้านเอดส์ในชุมชนมากขึ้น
- 6) **การปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรมของคณะกรรมการ และทีมวิจัย** จากเดิมที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเอดส์อย่างถูกต้อง มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้ติดเชื้อ และต่อการใช้ถุงยางอนามัย ภายหลังจากที่ได้มีการศึกษาวิจัย และปฏิบัติตามแผนกิจกรรม แล้ว ก็ได้มีความเข้าใจจากการเข้าร่วมการอบรมเอดส์ในหลายๆเวที การแลกเปลี่ยน

พูดคุยกับคณะกรรมการเอง แม้จะยังไม่เห็นผลของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมากนัก แต่สิ่งที่ได้ก็คือทีมวิจัยและคณะกรรมการศูนย์ฯก็ได้มีความเข้าใจต่อเรื่องเอดส์มากขึ้น จากเดิม

7) เกิดแผนงาน หรือทิศทางในการจัดการกับปัญหาเอดส์ร่วมกันของ อบต. และ องค์การชุมชน

กล่าวคือ ภายหลังมีการศึกษาวิจัย การศึกษาฐาน และการประชุมแลกเปลี่ยนในเวทีประชุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวทีจัดทำแผน ได้มีการสรุปบทเรียนของ อบต. และ องค์การชุมชนในการแก้ไขปัญหามา ทำให้เกิดแผนกิจกรรมต่างๆ ในการที่จะพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการ การพิจารณาแผนตามความเหมาะสมในพื้นที่ ตำบลหนองแวงโสภะ และสามารถระดมความร่วมมือของคนในชุมชนได้ เช่น อบต. รับรู้การทำงานของศูนย์ฯ และพร้อมที่จะสนับสนุนในรูปแบบของงบประมาณ ช่วยเหลือ สถานีนามัยก็ช่วยในเรื่องของสถานที่ในการพบปะแลกเปลี่ยนของ ชาวบ้าน การให้ความร่วมมือเรื่องข้อมูล การให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาของศูนย์ฯ เจ้าหน้าที่องค์การพัฒนาเอกชน (เอ็นจีโอ) เป็นพี่เลี้ยงช่วยในเรื่องของการประสานความร่วมมือให้เกิดการแลกเปลี่ยน การทำกิจกรรมร่วมกันของแกนนำ

2. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเนื้องานในชุมชน

- 1) การสร้างกลไกการทำงานในรูปแบบขององค์การชุมชน มีตัวแทนชุมชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อน
- 2) การเชื่อมโยงปัญหา ความรู้ ไปสู่การแก้ไขที่หลากหลายรูปแบบและเหมาะสมกับพื้นที่
- 3) การทำงานที่เข้าถึงกลุ่มผู้ติดเชื้อ และกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง
- 4) การเชื่อมประสานการดำเนินงานทั้งในชุมชน และนอกชุมชน ได้แก่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อให้มีการสนับสนุนในเชิงนโยบาย
- 5) การติดตาม และสรุปบทเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 6) การพัฒนาศักยภาพผู้นำทั้งในด้านการบริหารจัดการ และการสื่อสารเรื่องเอดส์ได้
- 7) การพัฒนากลุ่มคนทั้งกลุ่มเยาวชน และกลุ่มผู้สูงอายุ โดยเปลี่ยนแนวคิดที่ว่า “เยาวชนไม่ใช่เป็นตัวแทนปัญหา แต่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหา”
“ผู้สูงอายุไม่ใช่ภาระของลูกหลาน ชุมชน สังคม แต่เป็นผู้คอยแก้ไขปัญหา”
- 8) การใช้วัฒนธรรมชุมชน ความสัมพันธ์ ความเอื้ออาทรในการทำงานร่วมกัน

- 9) ผู้ติดเชื้อเอดส์เปลี่ยนจาก “ผู้รับบริการ มาเป็นผู้ให้บริการ” คือ ผู้ติดเชื้อสามารถให้คำแนะนำกับคนอื่น ๆ ได้
- 10) เอดส์เป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ ดังนั้นทางออกจึงควรแก้ไขในรูปแบบของพื้นที่ โดยคนในพื้นที่เอง

3. บทเรียนจากการทำวิจัย

จากการดำเนินงานของคน 3 กลุ่มที่มีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งแต่ละกลุ่มก็จะมีบทเรียน และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างไป ดังต่อไปนี้

- 3.1 กลุ่มชาวบ้าน ที่ไม่มีประสบการณ์การทำงานด้านเอดส์มาก่อน เนื่องจากที่ผ่านมาเป็นเพียงผู้ถูกกระทำมาโดยตลอด ดังนั้น จึงเกิดความคิดที่ว่าเรื่องเอดส์เป็นเรื่องของสาธารณสุข เรื่องของหมอ
- 3.2 กลุ่มผู้นำชุมชน องค์กร ที่มีแนวคิดการทำงานมุ่งสู่งานสร้างสาธารณูปโภคเป็นส่วนใหญ่ จึงให้ความสำคัญกับงานเอดส์น้อยมาก นอกจากนั้นแล้วการไม่สามารถเชื่อมหรือวิเคราะห์งานเอดส์ได้อย่างรอบด้านว่าเป็นเรื่องของสุขภาพ ความเป็นอยู่ของคนอย่างไร
- 3.3 เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีประสบการณ์การทำงานในพื้นที่แต่เฉพาะกลุ่มเยาวชนเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นการยากต่อการต้องประสานงานให้ครอบคลุมทั้งระดับชุมชน และหน่วยงานภายนอก รวมถึงความท้าทายต่อประเด็นปัญหาเอดส์ การรวมกลุ่มคน และให้ทุกคนเข้าใจปัญหาเอดส์ได้อย่างถูกต้อง

4. ปัญหา-อุปสรรคที่พบจากการศึกษาวิจัย

- 4.1 บทบาทของนักวิจัย และคณะกรรมการศูนย์ฯ ยังไม่ชัดเจน รวมทั้งบทบาท หรือนักของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน
- 4.2 ความยากในการตอบใจทวิวิจัย หลักการเขียนงานวิจัย รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย
- 4.3 การให้น้ำหนักงานไปที่งานวิจัย หรืองานพัฒนา
- 4.4 การพัฒนาศักยภาพแกนนำชาวบ้าน และการต่อยอดงานวิจัยจะนำไปสู่งานพัฒนาได้นั้น ยังคงต้องอาศัยหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนในการเป็นที่เลี้ยง และที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการผลักดันงานวิจัยไปร่วมกัน
- 4.5 ความไม่ชัดเจนในการศึกษาสถานการณ์ตั้งแต่ช่วงแรก ส่งผลต่อการตีกรอบการศึกษา และการจัดทำแผนดำเนินงานที่ชัดเจน

5. ข้อเสนอแนะต่อแหล่งทุน

- 5.1 การให้น้ำหนักต่อประเด็นของงานวิจัย, ทีมวิจัย, หน่วยงานพัฒนา และนักพัฒนาในพื้นที่ ควรมีความชัดเจน และมีกระบวนการหนุนเสริมในพื้นที่มากกว่านี้
- 5.2 การพัฒนาศักยภาพที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ปัญหา และการเชื่อมโยงประเด็นทางสังคมกับปัญหาในชุมชนจะสามารถเพิ่มความตระหนักต่อปัญหาเอดส์ได้มาก แต่ที่ผ่านมาตัวทีมวิจัยเองยังขาดการมองวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว จึงควรมีกระบวนการหนุนเสริมในเรื่องของการวิเคราะห์สภาพปัญหากับความสัมพันธ์ในบริบทของชุมชนที่ส่งผลต่อสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่
- 5.3 การพัฒนาเนื้อหาประเด็นงานวิจัยให้เป็นชุดองค์ความรู้ พัฒนาไปสู่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั้งใน และนอกชุมชน และการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างพื้นที่ เช่น อ.เมืองหลวง จ.ร้อยเอ็ด, จ.ชัยภูมิ, จ.สุรินทร์ และ จ.กาฬสินธุ์ ที่มีปัญหาเอดส์เช่นกัน
- 5.4 การผลักดันงานวิจัยชาวบ้านเพื่อออกสู่สาธารณะ ผลักดันเป็นนโยบาย อันเป็นการแสดงถึงทางเลือก และรูปแบบในการจัดการกับปัญหาเอดส์โดยองค์กรชุมชน

บรรณานุกรม

- ชยันต์ วรรณะภูติ. เอดส์ แนวทางความร่วมมือระหว่างสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ
และองค์กรท้องถิ่นในการดำเนินงานการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อผู้ป่วยเอดส์.
โรงพิมพ์มิ่งเมือง. 2539
- สมพันธ์ เตชะอธิก. บทเรียนภาคปฏิบัติชุมชนเข้มแข็ง. โรงพิมพ์พระธรรมขันธ์, 2541
- สุริยา สมุทคุปต์ และพัฒนา กิตติอาษา. มานุษยวิทยากับโลกาภิวัตน์ : รวมบทความ ,เลขไอวี
ในภาคอีสาน และรายงานอีสานอพยพ. นครราชสีมา : หอไทยศึกษานิตน์,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542
- จดหมายข่าวโครงการพัฒนาเครือข่ายเอดส์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2543. "รายงาน
อพยพกับเอดส์".เอดส์เน็ต, 2543
- Tandon, (1988). อ้างถึงในกรมสามัญศึกษา, 2544.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่วิจัย

ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่วิจัย

สภาพพื้นที่

ประวัติความเป็นมา

บ้านหนองแขวงโลกพระตั้งเป็นหมู่บ้านเมื่อปี พ.ศ.2470 ชื่อหมู่บ้านในอดีต ได้แก่

- “บ้านหนองแขวงเฒ่าโคตร” เหตุที่ได้ชื่อนี้เพราะ “หลวงรามโคตร” หรือคนทั่วไปเรียกว่าพ่อใหญ่โคตร เป็นผู้ตั้งหมู่บ้านนี้
- “บ้านหนองแขวงโคกกลาง” เหตุที่ใช้ชื่อนี้เพราะว่าอยู่กลางโคกจึงเรียกว่า “โคกกลาง”
- “บ้านหนองแขวงโลกพระ” เหตุที่ใช้ชื่อนี้เพราะเกิดความประหลาดเมื่อมี คนเห็นพระสงฆ์ประมาณ 5-7 รูป เดินลงไปตักน้ำในหนองแขวง จึงเรียกว่า “บ้านหนองแขวงโลกพระ” ตั้งแต่นั้นมา

ความเป็นมาของบ้านหนองแขวงโลกพระ เมื่อปี พ.ศ.2470 ได้มีหลวงรามโคตร(เฒ่าโคตร) นายสัย ศรีชาติ พร้อมด้วยนางครุฑ ภรรยา นายบัว-นางดุ่ม เกาพาน บุตรสาวและบุตรเขย ได้อพยพมาจากบ้านหนองสองห้อง อ.บรบือ จ.มหาสารคาม โดยมาปลูกกระท่อมชั่วคราวอยู่ใกล้ต้นมะค่าด้านทิศใต้ของวัดอินทร์แปลงอยู่ระยะหนึ่ง แล้วจึงย้ายมาอยู่ที่สวนโนนหนองแขวง จากนั้นจึงได้วางแผนหมู่บ้านถาวร กำหนดหลักเขต จัดเป็นถนน ขยาย ถนนรอบหมู่บ้านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้มาปลูกบ้านถาวรที่คุ้มใหญ่ เมื่อสร้างบ้านแปงเมืองเรียบร้อยแล้วจึงได้แจ้งให้ทางการทราบ โดยให้ชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านหนองแขวง” ขึ้นกับตำบลกุดจอก (หนองบัวลาย) อ.เพ็กน้อย(บัวใหญ่) จ.นครราชสีมา มีพ่อใหญ่บัว เกาพาน เป็นผู้ใหญ่บ้าน และนายขุน ไชยรก เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

หลังจากนั้นเดือนมิถุนายน พ.ศ.2480 กระทรวงมหาดไทยได้แบ่งท้องที่การปกครองใหม่ โดยให้บ้านหนองแขวงขึ้นเป็นหมู่ที่ 12 ต.หนองมะเขือ อ.พล จ.ขอนแก่น

ปี พ.ศ.2481 นายอำเภอพล ขณะนั้น คือ พระอุดมสารเขต ได้ออกเยี่ยมราษฎรในพื้นที่เขต อ.พล ทางทิศใต้ คณะของท่านในครั้งนั้นมีประมาณ 20 คน เมื่อเดินทางเกือบจะถึงหนองแขวง ซึ่งเป็นหนองน้ำตมของหมู่บ้านระยะทางอีกประมาณ 3 เส้น (เมตร) ทุกคนในคณะต่างมองเห็นพระสงฆ์ประมาณ 5-7 รูป เดินลงไปตักน้ำในหนองแขวง เมื่อตรงไปดูกลับไม่พบ คณะจึงได้เดินทางต่อไปยังวัดอินทร์แปลง และได้สอบถามกับยาครูน้อยถึงเหตุการณ์เมื่อสักครู่ ก็ได้คำตอบว่าไม่มีพระสงฆ์รูปใดลงไปตักน้ำ คณะของท่านนายอำเภอจึงต่างได้รับความอัศจรรย์ยิ่งนัก หลังจากนั้นจึงมีความเห็นร่วมกันว่าควรตั้งชื่อบ้านว่า “บ้านหนองแขวงโลกพระ” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ตระกูล

ของผู้มาตั้งบ้าน มี 2 ตระกูล คือ ตระกูลของพ่อใหญ่โคตร-แม่ใหญ่ครุฑ นามสกุล "ศรีษาด" และ ตระกูลของพ่อใหญ่บัว-แม่ใหญ่ตุ้ม (ลูกสาวและลูกเขยของพ่อใหญ่โคตร) นามสกุล "ภาพาน"

ที่ตั้ง และอาณาเขต

ตำบลหนองแวงโลกพระ อยู่ในปกครองของ อ.พล จ.ขอนแก่น มีจำนวนหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ อ.พล จ.ขอนแก่น มีอาณาเขตตำบล ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	จรด	ต.โนนข่า อ.พล จ.ขอนแก่น
ทิศใต้	จรด	ต.หนองหัว กิ่ง อ.บัวลาย จ.นครราชสีมา
ทิศตะวันออก	จรด	ต.วังไม้แดง อ.ประทาย จ.นครราชสีมา
ทิศตะวันตก	จรด	ต.โนนข่า ต.หนองมะเขือ อ.พล จ.ขอนแก่น

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ลุ่มดอนมีลำห้วยกระจายอยู่บางพื้นที่ ลักษณะดินเป็นดินปนทราย และดินเค็ม พื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ทำนาทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ ในฤดูร้อนจะแห้งเนื่องจากขาดน้ำ มีพื้นที่ 42 ตารางกิโลเมตร หรือ 31,561 ไร่

สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ประชากร

ประชากรส่วนใหญ่พูดภาษาไทยอีสาน มีบางหมู่บ้านที่พูดภาษาไทยโคราช เนื่องจากพื้นที่ ตำบลหนองแวงโลกพระ อยู่ติดกับพื้นที่ จ.นครราชสีมา มีจำนวนหลังคาเรือน 1,415 หลังคาเรือน ประชากรที่สำรวจของตำบลหนองแวงโลกพระ ทั้งหมด 7,689 คน แยกเป็นชาย 3,988 คน เป็น หญิง 3,701 คน จำนวนประชากรทั้ง 14 หมู่บ้าน สามารถแยกได้ดังนี้

หมู่ที่/ชื่อหมู่บ้าน	เพศชาย(คน)	เพศหญิง(คน)	รวมทั้งหมด(คน)
หมู่ที่ 1 บ.หนองแวงโลกพระ	377	358	735
หมู่ที่ 2 บ.โนนกกอก	326	328	654
หมู่ที่ 3 บ.โคกลำม	525	496	1,021
หมู่ที่ 4 บ.หนองแปน	249	234	483
หมู่ที่ 5 บ.หนองขาม	114	117	231
หมู่ที่ 6 บ.โนนชาด	411	385	796
หมู่ที่ 7 บ.หัวม่วง	88	85	173

หมู่ที่ 8 บ.โนนเพ็ก	278	235	513
หมู่ที่ 9 บ.หลักด่าน	157	137	294
หมู่ที่ 10 บ.หันน้อ	510	469	979
หมู่ที่ 11 บ.โคกสูง	271	250	521
หมู่ที่ 12 บ.หนองหญ้าปล้อง	201	175	376
หมู่ที่ 13 บ.หนองแขวงโคตร	287	277	564
หมู่ที่ 14 บ.ใหม่สามัคคี	194	155	349
รวมทั้งหมด	3,988	3,701	7,689

ประชากรส่วนใหญ่ของตำบล อยู่ในกลุ่มอายุ 30-34 ปี จำนวน 764 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.94 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 25-29 ปี และ 20-24 ปี จำนวน 759 คน และ 729 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.87 และ ร้อยละ 9.48 ตามลำดับ

การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน(การสร้างบ้านแปงเมือง)

พ่อใหญ่โคตรและพ่อใหญ่บัวเป็นผู้ที่มีความคิดก้าวหน้า มีความคิดที่ทันสมัยอยู่เสมอ เป็นนักพัฒนาตัวอย่างของคนในสมัยนั้น การจัดตั้งหมู่บ้านจึงเป็นระบบและมีระเบียบมาก การจัดหมู่บ้านของท่านจัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาวตามแนวทิศตะวันออก-ตก มีถนนใหญ่ตามแนวทิศตะวันออก-ตกเป็นสายหลักระหว่างหมู่บ้าน เป็นทางผ่านไปยังตัวเมือง การแบ่งหมู่บ้านก็จะแบ่งออกเป็นคุ้ม โดยทำรั้วไม้ถาวรกัน สมัยก่อนเรียก "ไม้แก่นล่อน"

ปัจจุบันรั้วไม้เหล่านี้ไม่เหลือแล้วเพราะผู้พังไปตามกาลเวลา และมีการจัดทำรั้วปูนล้อมบ้านแต่ละหลัง และมีการวางท่อระบายน้ำ ทำถนนคอนกรีต กระทั่งถนนสายต่างๆในหมู่บ้านดูแคบลง ซอยต่างๆไม่เหลือร่องรอยให้เห็น คาดว่าผู้ที่เกิดไม่เกินปี 2495 ก็ยังจะเห็นรั้วไม้โบราณนี้อยู่

เส้นทางคมนาคม

มีถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) กรุงเทพฯ-หนองคาย ยาวตลอดแนวพื้นที่ อบต. ตำบลหนองแขวงโลกพระ

การศึกษา

มีโรงเรียนประถมศึกษา 9 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่ง คือ หมู่ที่ 1 และ 2 ซึ่ง
สามารถแสดงข้อมูลโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สปช. ปีการศึกษา 2547 ได้ดังต่อไปนี้

ชื่อโรงเรียน	เพศ	จำนวนนักเรียน (คน)										รวม นักเรียน	จำนวน ครู(คน)
		ก่อน ประถม	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6	ม. 1	ม. 2	ม. 3		
บ้านหนองแขวงโสก พระ	ชาย	23	11	11	5	9	9	11	10	9	9	107	15
	หญิง	15	7	11	10	11	12	5	3	3	8	85	
โคกคำม-โนนกก สามัคคี	ชาย	19	15	15	11	12	19	17	16	11	12	147	12
	หญิง	18	13	14	11	12	9	18	11	13	10	129	
บ้านหนองแปน	ชาย	4	-	1	2	2	3	-	-	-	-	12	4
	หญิง	2	3	1	7	2	2	1	-	-	-	18	
โนนชาดวิทยา	ชาย	13	-	6	5	2	8	2	-	-	-	36	6
	หญิง	12	-	8	4	4	4	5	-	-	-	37	
ไตรคามราษฎร์ บำรุง	ชาย	5	3	7	5	3	7	4	-	-	-	34	5
	หญิง	9	2	4	5	3	6	4	-	-	-	33	
ผ่านบางอนุสรณ์	ชาย	-	3	1	3	-	2	4	-	-	-	13	3
	หญิง	2	1	2	2	-	3	2	-	-	-	12	
บ้านหันน้อย	ชาย	22	5	9	9	5	7	5	-	-	-	62	9
	หญิง	17	5	9	10	12	5	11	-	-	-	69	
บ้านหนองหญ้า ปล้อง	ชาย	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	1
	หญิง	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	
รวม	ชาย	86	37	51	40	34	55	43	26	20	21	413	55
	หญิง	75	31	51	49	44	41	46	14	16	18	385	

จากการศึกษา พบว่า ปัจจุบันพ่อแม่ ผู้ปกครอง เห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้น จึงต้องการให้ลูกได้รับการศึกษาที่สูง และพยายามหาเงินส่งลูกเรียนหนังสือ และยังมีค่านิยมส่งลูกเข้ามาเรียนในเมือง (ตัวอำเภอพล) เช่น โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอ วิทยาลัยพาณิชย์เอกชนในอำเภอ และวิทยาลัยการอาชีพพล เป็นต้น

อนามัย และสาธารณสุข

มีสถานือนามัย 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ บ้านโนนเพ็ก ตำบลหนองแขวงโลกพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานจริงในสถานือนามัย ดังนี้

บุคลากร	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
นักวิชาการ	1	-	1
พยาบาลวิชาชีพ	-	1	1
จ.บริหารงานสาธารณสุข	1	-	1
จพ.สาธารณสุขชุมชน	-	1	1
รวม	2	2	4

ข้อมูลงานสาธารณสุขมูลฐาน สอ.ต.หนองแขวงโลกพระ ตำบลหนองแขวงโลกพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ปี 2547

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	อสม.		กสค. ที่ผ่านการอบรม	กรรมการหมู่บ้าน (คน)
		ทั้งหมด	ปฏิบัติงานในศสมช.		
1	บ้านหนองแขวงโลกพระ	12	13	144	15
2	บ้านโนนกกอก	10	10	130	15
3	บ้านโคกลำม	15	15	179	9
4	บ้านหนองแปน	7	7	73	10
5	บ้านหนองขาม	4	4	44	7
6	บ้านโนนชาด	12	12	142	7
7	บ้านหัวขมวง	3	4	39	7
8	บ้านโนนเพ็ก	6	8	104	10
9	บ้านหลักค่าน	5	5	56	9

10	บ้านหันน้อย	16	16	195	15
11	บ้านโคกสูง	6	6	88	9
12	บ้านหนองหญ้าปล้อง	6	6	62	7
13	บ้านหนองแขวงโคตร	9	9	98	15
14	บ้านใหม่สามัคคี	5	5	61	9
รวม		116	120	1415	144

ข้อมูลหลักประกันสุขภาพ สอ.ต.หนองแขวงโสภพระ ตำบลหนองแขวงโสภพระ อำเภอพล
จังหวัดขอนแก่น ปี 2547

หมู่ ที่	ชื่อบ้าน	บัตร ทอง (คน)	บัตร ทอง (คน)	บัตร ประกันส งคม	บัตร ข้าราชการ	สรุป รวม (คน)	ผู้ที่ไม่มี หลักประ กัน	รวม
1	บ้านหนองแขวงโสภ พระ	277	374	62	22	735	11	735
2	บ้านโนนกกอก	269	294	60	31	654	7	654
3	บ้านโคกลำม	374	481	141	25	1021	14	121
4	บ้านหนองแปน	210	234	35	4	483	5	483
5	บ้านหนองขาม	90	119	18	4	231	2	231
6	บ้านโนนชาด	296	386	95	19	796	9	796
7	บ้านห้วยม่วง	59	77	14	23	173	3	73
8	บ้านโนนเพ็ก	231	210	40	32	513	9	513
9	บ้านหลักด่าน	118	140	28	8	294	6	294
10	บ้านหันน้อย	449	411	91	28	979	19	979
11	บ้านโคกสูง	230	219	63	9	521	6	521
12	บ้านหนองหญ้าปล้อง	151	167	36	22	376	4	376
13	บ้านหนองแขวงโคตร	247	251	47	19	564	5	564
14	บ้านใหม่สามัคคี	159	147	36	7	349	6	349
รวม		3,160	3,510	766	253	7,689	106	7,689

ศาสนา ความเชื่อ และการเคารพนับถือ

ด้านศาสนา คือ ชาวบ้านหนองแขวงโลกพระ และบ้านหนองแขวงโคตร ได้ให้ความเคารพและยึดถือพุทธศาสนา โดยมี วัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ นั่นคือ “วัดอินทร์แปลง” ที่เชื่อกันว่ามีความศักดิ์สิทธิ์และชาวบ้านให้ความเคารพกราบไหว้ ในอดีตคำสอน และการเคารพนับถือผู้อาวุโสนั้นมีการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เห็นได้จาก บทกลอน คำสอน หรือแม้แต่ผญา ล้วนแล้วแต่มีเนื้อหาสาระให้คนได้ตระหนักในบุญคุณ ความกตัญญู ต่อบรรพบุรุษ จึงทำให้คนในสมัยก่อนมีการปกครองกันแบบเครือญาติ คือสามารถสั่งสอนกันได้ในครอบครัวของตน โดยมีผู้เฒ่าผู้แก่เป็นครูบาอาจารย์ที่ให้การอบรมสั่งสอนมาตลอด

ตัวอย่างคำสอนเกี่ยวกับการครองเรือน

“หญิงใดทำกินพร้อม พอเกลือกพอปลาแดก หญิงนั้นเป็นข้อยย้อยชั้น ก็ควรให้ไถ่เอาเจ้าเอ๋ย” หมายถึง ผู้หญิงที่มีความเพียบพร้อม เป็นแม่บ้านที่ดี

“คนได้กินลาบขึ้นอย่าลืมแจ่วพวผัก ได้กินพาเงินพาคำอย่าลืมกะเบียนฮ่าง” หมายถึง คำสั่งสอนไม่ให้คนลืมตัว

ตัวอย่างด้านคำสอน และความเชื่อที่มีการสืบทอดกันมาเกี่ยวกับการเพาะปลูก

ทิตย	เป็นฮากเหง่า	หัวดี
จันทร์	เครือยาวฮี้	บ่มั่ว
คาร	เป็นหมากพัว	ดกหนา
พุธ	มีมาลา	บ่เศร้า
พหัล	หมากแต่เค้า	เถิงปาย
ศุกร	เปลือกลหลาย	สุดยั้ง
เสาร์	มีก้านกิง	ล้งาม

ปัจจุบันความเชื่อ และการเคารพนับถือผู้ใหญ่ หรือแม้แต่ผีบรรพบุรุษ เริ่มสูญหายไป เช่น คำสอนที่เคยใช้กลอน ผญา เริ่มหายไปไม่มีให้ได้เห็นหรือได้ยินกันอีก นอกจากนั้นการนับถือผีบรรพบุรุษที่เคยปฏิบัติกันอย่างจริงจังและเคร่งครัดก็เหลือเพียงผู้เฒ่าผู้แก่เท่านั้นที่ทำการ เห็นได้จากจำนวนผู้ที่ไปวัดฟังธรรมลดน้อยลง และเฉพาะกลุ่มผู้เฒ่าผู้แก่เท่านั้น

กลุ่มองค์กรในชุมชน

กลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐ มีลักษณะเป็นทางการ ได้แก่

1. กลุ่มสหกรณ์การเกษตรระดับตำบล ซึ่งมีสถานที่ตั้ง 1 แห่ง อยู่ที่บ้านโคกสูง
2. กลุ่มร้านค้าชุมชน

3. กองทุนหมู่บ้าน
4. กลุ่มสหกรณ์-ออมทรัพย์

กลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกันโดยชาวบ้านเอง ได้แก่

1. กลุ่มวัว-ควาย (กลุ่มเลี้ยงสัตว์)
2. กลุ่มแม่บ้าน(สตรี)
3. กลุ่มเยาวชน
4. กลุ่มผู้สูงอายุ
5. กลุ่มฉาปนกิจ

กลุ่มที่เกิดจากการผลักดันและสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ ได้แก่

1. กลุ่มเกษตรผสมผสาน
2. กลุ่มเกษตรปลอดสารพิษ
1. กลุ่มตลาดชุมชน
2. กลุ่มอาสาสมัครเยาวชนด้านเอดส์

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนและกลุ่มชุมชน

ด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ในอดีตมีความสัมพันธ์กันแบบระบบเครือญาติ คือมีความเป็นพี่น้องกันสูง เนื่องจากมีความใกล้ชิด ในเรื่องของการตั้งบ้าน ที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพที่ต้องพึ่งพิงกันสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนา ซึ่งในแต่ละปีจะต้องมีการช่วยเหลือกันของคนในครอบครัว ญาติพี่น้อง หรือแม้แต่คนในชุมชนเดียวกัน ประกอบกับสภาพการตั้งบ้านเรือนในอดีตไม่ได้มีรั้วคอนกรีตกันมิดชิด ดังเช่นปัจจุบัน เป็นแต่เพียงรั้วไม้กันที่สามารถเดินผ่านทะลุถึงกันได้ ดังนั้นจึงทำให้วิถีชีวิตของคนในสมัยก่อนมีความผูกพันกันสูง ส่งผลต่อการลดปัญหาการขัดแย้งภายในชุมชนได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวได้เลือนหายไป ตั้งแต่มีถนนตัดผ่านในแต่ละหมู่บ้าน และคนเริ่มใช้ยานพาหนะกันมากขึ้น การพึ่งพากันจึงน้อยลง เปลี่ยนมาเป็นภาวะเชิงปัจเจกมากขึ้น ยิ่งในสภาพที่พื้นที่หนองแวงโสภพระ ได้กลายมาเป็นศูนย์กลางระหว่างจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา ความเจริญต่างๆเริ่มเข้ามา หลังปี พ.ศ.2505 ผู้คนเริ่มออกไปทำงานนอกบ้าน ระบบเกษตรถูกทอดทิ้งปล่อยให้เป็นที่ของแรงงานผู้เฒ่าผู้แก่ สุดท้ายการถือครองที่ดินก็หลุดลอยไป ซึ่งดูได้จากจำนวนการถือครองที่ดินของชาวบ้านเริ่มลดน้อยลง และมีสถิติการสำรวจข้อมูลแรงงานอพยพมากขึ้น โดยเฉพาะในตัวเมืองใหญ่ หรือแม้แต่ต่างประเทศ

ดังนั้นผลกระทบที่ตามมา คงมีไว้เพียงระดับครอบครัวเท่านั้น แต่ยังรวมถึงชุมชน สังคม อีกด้วย เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของคนเมืองสู่สังคมชนบท ไม่ว่าจะเป็นแบบแผนการ ดำเนินชีวิต วัฒนธรรมการบริโภค หรือแม้แต่ค่านิยมต่างๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมาตลอด กว่า 30 ปี พร้อมกับปัญหาที่สั่งสมมานาน ได้แก่ ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาระบบประปาเสื่อมสภาพ ปัญหาเรื่องยาเสพติด อาชญากรรม ปัญหาเรื่องการศึกษา ปัญหาสุขภาพ รวมทั้งปัญหาเอดส์ เนื่องจากวัฒนธรรมของ การ "ฟรีเช็ก" "ผู้ชายเป็นใหญ่" "พฤติกรรมการเล่นแบบ" "สื่อโฆษณาลามก-อนาจาร" เป็นต้น ล้วนเป็นสาเหตุของปัญหาทั้งสิ้น ซึ่งจะได้กล่าวในบทต่อไป

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นดิน

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ลุ่มดอนมีลำห้วยกระจายอยู่บางพื้นที่ ลักษณะดินเป็นดินปนทราย และดินเค็ม พื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ทำนาทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ ในฤดูร้อนจะแห้งเนื่องจากขาดน้ำ มี พื้นที่ 42 ตารางกิโลเมตร หรือ 31,561 ไร่

พื้นน้ำ

- **หนองแวง** อยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 30 เมตร ใช้ เป็นแหล่งน้ำดื่มประจำหมู่บ้าน และมีโนนใหญ่เนื้อที่ประมาณ 400 ไร่ ร่มรื่นเป็นที่ อาศัยของนกกา เรียกว่า "โนนหนองแวง" ปัจจุบันได้สูญพันธุ์ไปหมดแล้ว
- **หนองสะแบง** อยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน และอยู่ทางทิศตะวันตกของหนอง แวง ใช้เป็นแหล่งหาปลา สัตว์น้ำทั้งบริโภคและขายเพื่อนำเงินมาบำรุงวัด
- **ฝายคิมประดู่** อยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านปิดกั้นไว้เป็นฝายบ้าน เป็นน้ำสะอาด พอสมควร ใช้เป็นแหล่งน้ำสาธารณะ โดยใช้ดื่มได้และเป็นที่ให้สัตว์ดื่มกินด้วย เมื่อถึง หน้าแล้งก็จะขายปลา เพื่อนำเงินมาใช้เป็นสาธารณะประโยชน์
- **ฝายโสกฮัง** อยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้าน ประโยชน์ใช้สอยเช่นเดียวกับฝายคิมประดู่

ป่าไม้และป่าชุมชน

- **ป่าโคกกกลาง** มีเนื้อที่ประมาณ 4,000 ไร่ เป็นพื้นที่สาธารณะ หรือเรียกว่า "ที่ทำเล" ประโยชน์ใช้สอยมากมายมหาศาล เช่น ใช้เป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ เป็นที่ทำมาหากินของ ชาวบ้านทั้งที่มีที่ทำกินและไม่มีที่ทำกิน เพราะเป็นที่เก็บของป่าหาเลี้ยงชีพ สามารถ ปลอ่ยวัว-ควายเข้าป่าได้ตามสบาย แต่ปัจจุบันคนในชุมชนมากขึ้น และไม่มีภาระงาน ต่ออุดมการณ์ หรือการถ่ายทอด จึงทำให้ที่สาธารณะแห่งนี้ขาดความศักดิ์สิทธิ์ลงไป กลายเป็นเพียงที่ทำกินของคนรุ่นหลัง ไม่เหลือที่สาธารณะแม้แต่ไร่เดียว

- โคมทางรถไฟ เนื้อที่ประมาณ 4,000-5,000 ไร่ เขตติดต่อกับโคกกลาง ประโยชน์เช่นเดียวกับโคกกลาง ปัจจุบันได้กลายเป็นเรือสวน-ไร่นาเกือบหมด คงเหลือประมาณ 400 ไร่เท่านั้น
- โคมมีป่าหนอก อยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน มีเนื้อที่ประมาณ 400-500 ไร่ อยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 1 กิโลเมตร ประโยชน์ที่ใช้เป็นที่เผาผี ปัจจุบันคงเหลืออยู่ประมาณ 40 ไร่เท่านั้น

สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลหนองแขวงโลกพระ ประกอบอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ย่อย ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เลี้ยงโค-กระบือ รองลงมา ได้แก่ การรับจ้างแรงงาน ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว และวัยกลางคน อาชีพรับจ้างส่วนมากเป็นการรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานทอผ้า โรงงานผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในพื้นที่ต่างจังหวัด และกรุงเทพมหานคร มีบางส่วนที่ไปทำงานในภาคบริการ เช่น เด็กหนุ่มสาวหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว ก็จะไปทำงานแถบชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก และภาคใต้ เพื่อทำงานเป็นพนักงานในร้านอาหาร และพนักงานโรงแรม ชายวัยกลางคนส่วนใหญ่ไปขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพฯ และมีบางส่วนไปขายอาหารอีสานแบบรถเข็นกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังมีการไปรับจ้างแรงงานยังต่างประเทศ คือ ประเทศไต้หวัน อิสราเอล และเกาหลีใต้ เป็นต้น

ส่วนอาชีพเสริมของประชากรในตำบลหนองแขวงโลกพระ ได้แก่ การทอผ้าไหม ทำขนมปัง และทำกลุ่มอาชีพอื่นตามแต่หน่วยงานภายนอกจะเข้ามาส่งเสริมหรือสนับสนุนกลุ่มองค์กรชาวบ้าน เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ การทำเหล้าสาโท โดยมักจะทำกันในช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยวแล้วเสร็จ

การอพยพแรงงานทั้งในและต่างประเทศ

ข้อมูลการไปใช้แรงงานในต่างประเทศ สอ.ต.หนองแขวงโลกพระ ตำบลหนองแขวงโลกพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ปี 2547 (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 - 30 มิถุนายน 2547)

หมู่	ผู้ไปใช้แรงงาน			อาชีพ (คน)					ประเทศที่ไป (คน)						
	ชาย	หญิง	รวม	กรรมกร	ช่าง	งานบ้าน	อื่นๆ	รวม	ไต้หวัน	สิงคโปร์	บรูไน	อิสราเอล	เกาหลี	อื่นๆ	รวม
1	18	1	19	16	-	-	3	19	2	1	-	11	2	3	19
2	2	1	3	1	-	-	2	3	2	-	-	1	-	-	3

3	6	-	6	6	-	-	-	6	2	-	-	3	1	-	6
4	2	-	2	1	1	-	-	2	-	-	1	1	-	-	2
5	6	-	6	3	-	--	3	6	3	-	-	3	-	-	6
6	5	5	10	-	-	-	10	10	10	-	-	-	-	-	10
7	3	-	3	-	-	-	3	3	3	-	-	-	-	-	3
8	3	2	5	2	1	2	-	5	2	-	1	2	-	-	5
9	8	3	11	8	3	-	-	11	3	-	-	5	3	-	11
10	5	1	6	4	-	-	2	6	2	4	-	-	-	-	6
11	2	--	2	-	-	-	2	2	2	-	-	-	-	-	2
12	28	3	31	21	-	-	10	31	4	1	-	20	6	-	31
13	5	1	6	2	-	-	4	6	1	-	-	5	-	-	6
14	0	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	1
รวม	93	18	111	64	3	3	39	111	36	6	2	52	12	3	111

จากตาราง พบว่า มีจำนวนผู้ไปขายแรงงานทั้งหมด 111 คน ผู้ไปใช้แรงงานในต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง หมู่บ้านที่ไปมากที่สุด ได้แก่ บ้านหนองหญ้าปล้อง รองลงมาเป็น บ้านหนองแขวงโสภพระ บ้านหลักด่าน บ้านโนนธาตุ และบ้านหนองแขวงโคตร อาชีพที่ไปใช้แรงงานมากที่สุด ได้แก่ อาชีพกรรมกร ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเชื่อม เป็นต้น ประเทศที่ไปมากที่สุด ได้แก่ อิสราเอล ไต้หวัน เกาหลี สิงคโปร์ และบรูไน ส่วนประเทศในทวีปยุโรป และอเมริกา ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเดินทางไปใช้แรงงาน เนื่องจากความยากในภาษา วัฒนธรรม และกฎหมายที่ห้ามแรงงานเข้าประเทศ

สภาพปัญหาของชุมชน

ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

เนื่องจากประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม(ทำนา) ปีละ 1 ครั้ง โดยอาศัยน้ำจากธรรมชาติเป็นหลัก ชาวบ้านที่ยึดอาชีพทำนาไม่ได้ผลผลิตที่คุ้มกับการลงทุน ส่งผลให้ชาวบ้านเกือบทุกหลังคาเรือนที่กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์(ธ.ก.ส.) ไม่มีเงินส่งคืนทั้งต้นและดอก บางส่วนต้องไปอาศัยเงินกู้ยืมในระบบ ซึ่งทำให้เกษตรกรแบกรับภาระหนักอีกเท่าตัว จากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งสองหมู่บ้าน ทำให้เกิดปัญหาการอพยพแรงงานตามมา จาก

ปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้ชาวบ้านจำเป็นต้องอพยพย้ายถิ่น ไปขายแรงงาน วิทยาลัยสาวหรือคนที่อยู่ในวัยแรงงาน และเด็กนักเรียนที่เรียนจบชั้น ม.3-ม.6 ที่ไม่มีทุนเรียนต่อ จำเป็นต้องออกไปขายแรงงานนอกหมู่บ้านหลังฤดูกาลผลิต ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี บางรายอพยพครอบครัว ไปขายพวงมาลัย ขนม และรับจ้างที่พื้ชยา จังหวัดชลบุรี เกิดเป็นการละเลียงดูบุตรหลานไว้กับผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้าน เมื่อไม่มีคนคอยเลี้ยงดู อบรมให้อยู่ในการดูแลของผู้ปกครองเด็กจึงขาดที่พึ่งและคนเอาใจใส่ มักทำอะไรโดยไม่ไ่ได้ยั้งคิด เช่น การเสพลิงเสพลิต การเที่ยว หรือแม้แต่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งได้กลายเป็นปัญหาชุมชนที่ควรได้รับการดูแลแก้ไข ปัญหาอย่างเร่งด่วน นอกจากนั้นยังพบว่า ปัญหาด้านการอพยพแรงงานของคู่สามี-ภรรยา กรณีที่ต้องห่างไกลกัน โดยเฉพาะไปต่างประเทศ ซึ่งเกิดเป็นปัญหาของการเปลี่ยนคู่สนบอย โดยไ่ได้ป้องกัน และอาจนำเชื้อเอดส์มาติดกันภรรยาของตนในที่สุด ซึ่งกรณีนี้ได้เกิดขึ้นแล้วในชุมชน

ปัญหาทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

ในอดีต จากการศึกษาประวัติความเป็นมา พบว่า คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข มีความพึงพิงเอื้ออาทรกัน มีความเคารพเชื่อพิงผู้ใหญ่ คนส่วนมากมีความรับผิดชอบร่วมกัน ไม่โลกโมโหสา เช่น การใช้ที่ท่าเลร่วมกัน เพราะทุกบ้านเห็นประโยชน์ที่ได้รับร่วมกัน จากการสัมภาษณ์คนในหมู่บ้านว่า "เมื่อก่อนการปล่อยวัวควายเข้าป่าไปหากินตามสบาย ก็ไม่ปรากฏว่าวัวควายหาย"แต่ปัจจุบันปัญหาต่างๆ เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น อาทิเช่น การลักเล็กขโมยน้อย การใช้ยาเสพลิต โดยเฉพาะการใช้สารเสพลิตชนิดฉีดเข้าเส้น เนื่องจากในพื้นที่ตำบลหนองวงโสภพระ อ.พล จ.ขอนแก่น มีการแพร่ระบาดของเสพลิตจำพวดยาบ้า ทั้งเสพลและชนิดฉีดเข้าเส้นรวมทั้งสารระเหย จำพวดยาบ้าระบาดในหมู่บ้านและผู้ไ่แรงงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากชาวบ้านหนองวงโสภพระและหนองวงโคตรมีอาชีพทำไร่ช้อยด้วย ถ้าไม่เสพลยาบ้าชาวบ้านคิดว่าจะทำงานไ่ได้ นอกจากนั้นยัง พบว่า พื้นที่ตำบลหนองวงโสภพระ อ.พล จ. ขอนแก่น ซึ่งอยู่ใกล้กับอำเภอพล ประมาณ 7 ก.ม. ซึ่งอำเภอพลเป็นเขตเทศบาลเมืองขนาดใหญ่ เป็นศูนย์รวมราชการ ในเขตเมืองมีห้องอาหาร คาเฟ่ และมีหญิงบริการคอยบริการลูกค้าเป็นประจำ และผู้คนก็ชอบเที่ยวเพราะค่าบริการถูก นอกจากนั้นพื้นที่ตำบลหนองวงโสภพระยังเป็นรอยต่อเชื่อมติดกับอำเภอบัวใหญ่ อำเภอสีดา อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา การติดต่อไปมาสะดวก เชื่อมถึงกันได้รวดเร็ว มักมีหญิงบริการ นักร้องคาเฟ่ ที่ขายบริการทางเพศ ซึ่งเป็นคนอยู่ในชุมชนดังกล่าวด้วย

ปัญหาทางด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากร พบว่า สภาพพื้นที่ป่า โดยเฉพาะป่าชุมชน ป่าสาธารณะ หรือที่ชาวบ้านเรียก ที่ท่าเล มีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากการเข้าไปใช้ประโยชน์ของชาวบ้าน โดยไ่ได้มีการควบคุมหรือวางมาตรการใช้ร่วมกันอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงพบว่าปริมาณพื้นที่ป่า เมื่อ

เทียบกับอดีตแล้วลดลงไปอย่างมาก ซึ่งคาดว่าจะมีปัญหาต่อไปในอนาคต หากไม่มีการแก้ไข ปัญหาอย่างเร่งด่วน

ปัญหาด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิต

จากการศึกษา พบว่า ภายหลังปี 2538 เป็นต้นมา พบแรงงานอพยพที่อยู่ในวัยแรงงาน อายุ 25 – 35 ปี ป่วยด้วยโรคเอดส์ไม่สามารถทำงานได้ ต้องกลับภูมิลำเนา มารักษาตัวในหมู่บ้าน ในระยะแรกยังไม่แสดงอาการมากนัก นอกจากนั้นยัง พบว่า พฤติกรรมของสองสามี – ภรรยา คู่หนึ่ง ที่มีพฤติกรรม ชอบเที่ยวเตร่ กับวัยรุ่นในหมู่บ้าน ต่อมาก็เสียชีวิตลง ในระยะไล่เลี่ยกัน และพบว่าลูกทั้ง 3 คนต้องอาศัยอยู่กับตายาย และเป็นที่รังเกียจของคนในชุมชน หลังจากนั้นเป็นต้นมา ได้พบผู้ป่วยเอดส์ที่กลับมารักษาตัวที่ชุมชนเพิ่มขึ้นอีก และเสียชีวิตในเวลาต่อมา

ภาคผนวก ข สรุปแผนปฏิบัติการวิจัย

ภาคผนวก ข

สรุปแผนปฏิบัติการ

ภายหลังจากที่มีการวางแผนปฏิบัติการ ทีมที่เป็นตัวแทนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนร่วมกับคนในชุมชน อาทิเช่น คณะกรรมการศูนย์ฯ อบต. องค์กรชุมชน ตัวแทนกลุ่มสตรีเยาวชน ครู สถานีนามัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน โดยเน้นการปฏิบัติการใน 2 พื้นที่นำร่องก่อน นั่นก็คือ บ้านหนองแขวงโลกพระ และบ้านหนองแขวงโคตร ตำบลหนองแขวงโลกพระ อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ผลจากการจัดกิจกรรมสามารถสรุปได้ดังนี้

1.การจัดตั้งศูนย์ประสานงานเอดส์ระดับตำบลและการคัดเลือกคณะกรรมการ

การจัดตั้งศูนย์ประสานงานเอดส์ระดับตำบล เป็นกิจกรรมแรกที่ได้มีการจัดทำขึ้นตามแผนของโครงการเมื่อเดือนธันวาคม 2547 เนื่องจากประสบการณ์ของการแก้ไขปัญาเอดส์ที่ผ่านมาของหน่วยงาน หรือกลุ่มองค์กรต่างๆ ที่รัฐมีนโยบายลงมานั้นไม่สามารถแก้ไขปัญาได้ เนื่องจากการทำงานเอดส์ส่วนใหญ่แล้วจะคิดว่าเป็นเพียง “งานฝาก” เท่านั้นจึงทำให้ไม่ต้องลงลึกในชุมชนก็ได้ จึงส่งผลให้ชาวบ้านไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญา เป็นแต่เพียงผู้รับผลของการกระทำเท่านั้น จากประสบการณ์ดังกล่าว จึงเกิดการวางแผนที่จะสร้างกลไกการทำงาน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

สำหรับเป้าหมายในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเอดส์ระดับตำบลขึ้นนั้นก็เพื่อเป็นแกนกลางในการประสานงานร่วมกับหน่วยงาน หรือองค์กรในชุมชน รวมทั้งเพื่อเป็นการวางแผนการป้องกันแก้ไขปัญาเอดส์ และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ทั้งในและนอกชุมชน

1.1 กระบวนการของการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเอดส์ระดับตำบล มีดังต่อไปนี้

- 1) การประชุมหาความร่วมมือกับผู้นำ ตัวแทนชุมชน โดยมีการชี้แจงถึงความเป็นมาของโครงการ สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในพื้นที่ ที่ควรได้รับการป้องกันแก้ไขในอนาคต
- 2) การคัดเลือกคณะกรรมการศูนย์ฯ จากตัวแทนหมู่บ้านละ 1 คน รวม 14 หมู่บ้าน จากทีมที่ปรึกษา องค์กรในชุมชน รวมทั้งหมดแล้วมีคณะกรรมการ 20 คนด้วยกัน
- 3) เวทีจัดทำแผน และร่างกฎระเบียบของศูนย์ฯ ภายในระยะเวลา 5 ปี ซึ่งเป็นแผนที่มีความสอดคล้องกับแผนของ อบต. จึงจะได้นำไปต่อการจัดสรรงบประมาณ

- 4) การประชุมประจำเดือน คือทุกวันที่ 6 ของเดือนคณะกรรมการจะต้องมีการมาสรุปผล รายงานความก้าวหน้า
- 5) การพัฒนาศักยภาพของศูนย์ และคณะกรรมการ โดยการใช้กิจกรรมเป็นเวทีของการทดลอง และเรียนรู้การจัดเวที การฝึกอบรม
- 6) การให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอดส์ นำมาสู่การปรับทัศนคติในการทำงานให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อได้ โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น เวทีเอดส์ สัญจร เวทีประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องเอดส์ เป็นต้น

1.2 ผลที่ได้ภายหลังจากการจัดตั้งศูนย์ฯ

• เกิดกลไกการทำงาน

ภายหลังจากที่มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเอดส์ระดับตำบลขึ้นแล้ว ผลที่ได้จากการจัดตั้งศูนย์ฯ ที่ถือว่าเป็นรูปธรรมที่ค่อนข้างชัดเจน คือ เกิดกลไกการทำงานภายในชุมชน ที่มีคณะกรรมการเป็นกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ในรูปแบบของศูนย์ฯ ซึ่งเดิมทีบทบาทการทำงานด้านเอดส์นั้น จะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานเฉพาะ คือ สถานีอนามัยที่มี อสม. เป็นแกนหลัก และในส่วนของ อบต. ที่มีการทำงานประสานไปยังศูนย์เอดส์ระดับอำเภอ แต่ในปัจจุบันภายหลังจากมีการจัดตั้งศูนย์ฯ จึงเกิดกลไกในการรับผิดชอบงานโดยตรง ดังต่อไปนี้

1. เกิดกลไกระดับหมู่บ้าน คือตัวแทนในทุกๆหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการภายในศูนย์ฯ
2. มีคณะที่ปรึกษา ได้แก่ ครู หัวหน้าสถานีอนามัย เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนและให้คำแนะนำในการดำเนินงานของศูนย์ฯ
3. เกิดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในรูปแบบของงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง นั่นก็คือ ชาวบ้านในตำบลหนองแวงโลกพระทั้งผู้ติดเชื้อ ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และชาวบ้านทั่วไป

• เกิดแผนกิจกรรม

เรียกว่าแผนการดำเนินงาน 5 ปีของศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบลหนองแวงโลกพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเกิดจากความร่วมมือในการจัดทำแผนระหว่างคณะกรรมการ ตัวแทนชาวบ้าน และองค์กรชุมชน โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- 1) แผนการพัฒนากลไกศูนย์ฯ และศักยภาพของคณะกรรมการ ได้แก่
 - 1.1 การจัดประชุมประจำเดือนๆ ละ 1 ครั้ง
 - 1.2 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพื้นที่

1.3 อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเอดส์การป้องกันแก้ไขปัญหา และการสื่อสารเรื่องเอดส์

1.4 เวทีอบรมเสริมสร้างแนวคิด และหลักการบริหารจัดการองค์กร

1.5 ศึกษาดูงานนอกพื้นที่

1.6 เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ติดเชื้อ และสถานการณ์ความรุนแรงในชุมชน

1.7 เวทีสรุปบทเรียน 1 ปีการดำเนินงานของศูนย์ฯ

2) แผนการรณรงค์ และป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน ได้แก่

2.1 อบรมให้ความรู้ และการป้องกันปัญหาเอดส์

2.2 อบรมพัฒนาแกนนำชุมชน และการสื่อสารเรื่องเอดส์

2.3 ค่ายทักษะชีวิตกับกลุ่มเยาวชน

2.4 กีฬาด้านเอดส์

2.5 เวทีรณรงค์วันเอดส์โลก

2.6 จัดทำสื่อรณรงค์ และประชาสัมพันธ์เรื่องเอดส์ และการป้องกัน

3) แผนการระดมทุน และการบริหารจัดการงบประมาณ ได้แก่

3.1 งบประมาณสนับสนุนประจำปีจาก อบต.

3.2 จัดระดมทุนในชุมชน

3.3 ตั้งกล่องรับบริจาค

3.4 จัดระดมทุนวันเอดส์โลก

3.5 เขียนโครงการของบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมจากโครงการต่างๆ

4) แผนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่ผู้ติดเชื้อ เด็ก และครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจาก ปัญหาเอดส์ ได้แก่

4.1 การให้คำปรึกษา และตรวจเยี่ยมผู้ติดเชื้อ เด็ก และครอบครัวที่ได้รับ

ผลกระทบ

4.2 แผนการส่งเสริมอาชีพ และรายได้แก่ผู้ติดเชื้อ

4.3 เบี้ยยังชีพช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ เดือนละ 200 บาท

4.4 ทุนการศึกษาสำหรับเด็กที่ได้รับผลกระทบ(ระดับประถมศึกษา)จำนวน 100 บาท/เดือน

4.5 เงินฌาปนกิจแก่ผู้ติดเชื้อที่เสียชีวิต ศพละ 1,000 บาท

● เกิดความร่วมมือ

นอกจากผลที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว การจัดตั้งศูนย์ฯ ยังเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดความร่วมมือในหลายระดับ ทั้งในระดับชุมชน คือ ระหว่างชาวบ้าน และองค์กรชุมชน เช่น อบต. อสม. สถานีอนามัย ครู กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี (แม่บ้าน) พ่อบ้าน และผู้นำในชุมชน เป็นต้น และในระดับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาลประจำอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวเริ่มต้นจากการทำงานทางความคิด คือ ให้คนได้มีความตระหนักต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น และอยากที่จะแก้ไขปัญหานั้น เมื่อทุกคนมีความตระหนักแล้ว ต่อไปก็เป็นการทำงานในเชิงของการให้ข้อมูลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ และมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ติดเชื้อ และผู้ป่วยเอดส์ ซึ่งผลการทำงานที่ผ่านมาถือว่าประสบความสำเร็จค่อนข้างมากเนื่องจากทุกคนมีความรู้ความเข้าใจที่ดีพอ ประกอบกับการมีใจที่อยากจะแก้ไขปัญหานั้น และสุดท้ายจึงเกิดเป็นแผนการทำงานร่วมกันโดยมีศูนย์ฯ เป็นกลไกในการขับเคลื่อน

2.เวทีเสวนาเอดส์สัญจร

สำหรับ “เวทีเสวนาเอดส์สัญจร” เป็นเวทีที่จัดขึ้นช่วงเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างการรับรู้ข้อมูลสถานการณ์ ความรุนแรงของปัญหาเอดส์ในชุมชน และนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาระดับตำบลกับคนในชุมชน นำไปสู่การผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบลขึ้น นอกจากนั้นยังถือเป็นการประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ อีกด้วย

2.1 กระบวนการ

สำหรับกระบวนการในการจัดเวทีเอดส์สัญจร มีดังต่อไปนี้

1) คณะกรรมการประชุมวางแผนการดำเนินงาน และกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน และชาวบ้านทั่วไป ทั้ง 7 หมู่บ้าน ในตำบลหนองแวงโลกพระ โดยแบ่งการจัดออกเป็น 3 ครั้ง ทุล ะ1 วัน ตั้งแต่เวลา 09.00-12.00 น. โดยแบ่งออกเป็นครั้งดังต่อไปนี้

ครั้งที่ 1 ได้แก่ บ้านหนองแปน บ้านหนองขาม บ้านหลักค่าน และบ้านห้วยม่วง

ครั้งที่ 2 ได้แก่ บ้านโคกลำม และบ้านโคกสูง

ครั้งที่ 3 ได้แก่ บ้านหันน้อย

2) กำหนดประเด็นเนื้อหาการพูดคุยในเวที ได้แก่ ความเป็นมาของสถานการณ์ปัญหาเอดส์ในชุมชน ผลกระทบที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นนำเสนอต่อศูนย์ฯ

3) ดำเนินการโดยมีวิทยากร และผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยน ได้แก่ คณะกรรมการศูนย์ฯเป็นตัวหลักสำคัญในการดำเนินการและจัดประเด็นการแลกเปลี่ยน ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่แล้วจะเป็นข้อมูลเชิงสถานการณ์ และทัศนคติของผู้เข้าร่วมที่มีต่อโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อ

4) วิธีการ และรูปแบบที่นำมาใช้ ได้แก่ การนำเสนอสถานการณ์ปัญหาในภาพรวม เพื่อให้เห็นความเป็นมาของการจัดเวที การแบ่งกลุ่มย่อยให้ระดมปัญหาในแต่ละหมู่บ้าน การหาแนวทางแก้ไขปัญหาในเชิงข้อเสนอแนะ

2.2 ผลที่เกิดขึ้น

1) ได้ชุดข้อมูลในชุมชน ซึ่งการจัดเวทีเอดส์สัญจร นอกจากจะเป็นเวทีของการเก็บข้อมูลสถานการณ์ปัญหาแล้ว ในแง่หนึ่งก็เป็นการเก็บข้อมูลในเชิงทัศนะ การประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมอีกด้วย เพราะการเก็บข้อมูลลักษณะนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยเวทีการแลกเปลี่ยนกลุ่มใหญ่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย เป็นข้อมูลที่เกิดจากการวิเคราะห์ปัญหา และสะท้อนโดยคนในชุมชนเอง

2) การให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ชาวบ้านในพื้นที่ ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น และความตระหนักต่อปัญหา จากความคิดที่ว่า “เอดส์เป็นเรื่องไกลตัว” กลายเป็น “เรื่องใกล้ตัว” มากยิ่งขึ้น โดยผ่านการสะท้อนมุมมองของชุมชน การอยู่ร่วม และการช่วยเหลือกันของคนในชุมชน

3) เกิดกลไกการทำงาน และสร้างการมีส่วนร่วมทั้งในระดับชุมชน และระดับตำบล คือ มีแกนนำที่เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวที

4) เกิดแนวทางแก้ไขปัญหามาจากคนในชุมชนเป็นผู้สะท้อนปัญหา และเสนอแนวทางแก้ไข โดยมีศูนย์ฯ เป็นกลไกในการนำแนวทางนั้นไปปฏิบัติต่อไป

3.เวทีอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์

“เวทีอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 4-5 พฤษภาคม 2547 ณ โรงเรียนบ้านหนองแวงโลกพระ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ มีความตระหนักต่อผลกระทบจากปัญหาเอดส์ พร้อมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ติดเชื้อ และสามารถสื่อสารเรื่องเอดส์ได้อย่างถูกต้อง สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านทั้ง 14 หมู่บ้าน คณะกรรมการศูนย์ฯ และตัวแทนกลุ่มสตรี อสม. เยาวชนใน 2 หมู่บ้าน คือ บ้านหนองแวงโลกพระ และบ้านหนองแวงโคตร โดยมีกระบวนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนการ

- คณะกรรมการศูนย์ฯ ร่วมกับทีมวิจัยจัดประชุมเตรียม
- ประสานงานด้านสถานที่ ผู้เข้าร่วม วิทยากร
- ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยมีเนื้อหากิจกรรม ได้แก่
 - กิจกรรมการประเมินโอกาสเสี่ยงต่อเอดส์ของตนเอง
 - การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาในชุมชน
 - การแพร่กระจาย หรือเครือข่ายของการแพร่เชื้อ
 - การให้ข้อมูลเรื่องเอดส์

3.2 ผลที่เกิดขึ้น

- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเอดส์มากขึ้น รวมทั้งการได้รับความรู้ที่ถูกต้องเรื่องเอดส์ ซึ่งจากการจัดกิจกรรม พบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีความตระหนักในปัญหาเอดส์มากขึ้น เนื่องจากผลของกิจกรรมสรุปได้ว่า "ทุกคนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเท่ากัน ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมเสี่ยงของแต่ละคน" แม้แต่แม่บ้านเองก็ตาม ก็มีโอกาสติดเชื้อได้ ถ้าหากไม่รู้จักริธีการป้องกัน ดังนั้นถ้าหากทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์จากข้อมูลที่มีอยู่ ก็จะทำให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง และรู้จักวิธีป้องกันได้โดยเฉพาะสามารถสื่อสารกับคนรอบข้างได้อย่างถูกต้อง
- เน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูล การแสดงความคิดเห็น
- ทำให้เห็นปัญหา สาเหตุของการแพร่เชื้อที่แท้จริง
- ทำให้เกิดการป้องกันตนเองมากขึ้น
- เนื้อหาที่ได้ทำให้เปลี่ยนทัศนคติตัวเองมากขึ้น
- แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตัว การลดความกังวลใจที่มีต่อผู้ติดเชื้อ

4. กิจกรรมอบรมเยาวชนเข้าใจเอดส์

"กิจกรรมอบรมเยาวชนเข้าใจเอดส์" จัดขึ้นในวันที่ 8-9 พฤษภาคม 2547 ณ ศาลาวัดบ้านโคกสูง ต.หนองวางโสภพระ โดยมีวัตถุประสงค์ของการอบรมเพื่อให้กลุ่มเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเอดส์และเพศศึกษา อันนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเยาวชนด้วยกัน กลุ่มผู้เข้าร่วมได้แก่ เยาวชน อายุ 14-25 ปี จาก 14 หมู่บ้าน จำนวน 70 คน

4.1 กระบวนการ

- คณะกรรมการศูนย์ฯ ร่วมกับทีมวิจัยจัดประชุมเตรียมการอบรมครั้งนี้
- ดำเนินการประสานงานด้านสถานที่ ผู้เข้าร่วม วิทยากร
- ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยมีเนื้อหาสำหรับการอบรมได้แก่
 - การสอนเรื่องเพศศึกษา และอนามัยเจริญพันธุ์
 - การเท่าทันอารมณ์ตัวเองของวัยรุ่น และการเลือกการตัดสินใจ
 - กิจกรรมการประเมินโอกาสเสี่ยงต่อเอดส์ของตนเอง
 - การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของวัยรุ่น เยาวชน
 - การแพร่กระจาย หรือเครือข่ายของการแพร่เชื้อ
 - การป้องกันเอดส์อย่างถูกวิธี

4.2 ผลที่เกิดขึ้น

จากเนื้อหาที่ได้อบรมทั้ง 2 วัน สามารถสรุปได้ ดังนี้

- 1) เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจมีข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหามากขึ้นการสื่อสารในเรื่องเพศศึกษา และเรื่องเอดส์
- 2) เยาวชนสามารถรู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง และมองเห็นถึงสถานการณ์เรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน เช่น การสื่อสารผ่านกิจกรรมจินตนาการรัก ทำให้เยาวชนได้รู้ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง หากอยู่ในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งการมีข้อมูลที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นเลือกที่จะมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และพร้อมที่จะรับผลการกระทำของตนเอง มองถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นและเตรียมรับมืออย่างถูกวิธี
- 3) ในเรื่องเอดส์มีการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ในเรื่องการติดต่อของเชื้อเอดส์ พร้อมทั้งในเรื่องทัศนคติที่ติดเชื่อ ซึ่งจะเน้นย้ำถึง พฤติกรรมเสี่ยง ที่ส่งผลให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการรับเชื้อ หากไม่มีการป้องกัน เพราะเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่ จะมาจากการมีเพศสัมพันธ์ การทำให้เยาวชนได้เรียนรู้ และทราบถึงเห็นช่องทางที่อาจทำให้ติดเชื่อจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันได้
- 4) การใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้อง
- 5) การเตรียมความพร้อมของวัยรุ่น ซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูลทั้งเรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพราะจะช่วยให้เยาวชนได้มองตนเอง สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัย
- 6) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนและหลังการมีเพศสัมพันธ์ มีพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีในเรื่องเพศ เข้าใจสภาพแวดล้อมเรียนรู้อย่างเข้าใจไม่มัวเมาไปกับสื่อต่างๆ

7) ภูมิวิธี และเลือกใช้ช่องทางการเรียนรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

5. การประชุมเพื่อหาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อวางแผนทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน

จัดขึ้นในวันที่ 1 มีนาคม 2547 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขวงโลกพระ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรับรู้ และความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารูปแบบในการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระดับองค์กรชุมชน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้เข้าร่วม ได้แก่ หน่วยงานราชการจากอำเภอ อบต. คณะกรรมการศูนย์ฯ ผู้นำชุมชน

5.1 กระบวนการ

- คณะกรรมการศูนย์ฯ ร่วมกับทีมวิจัยจัดประชุมเตรียม
- ประสานงานด้านสถานที่ประชุม ผู้เข้าร่วม
- ดำเนินการจัดประชุม

5.2 ผลที่เกิดขึ้น

- ทางหน่วยงานราชการมีการรับรู้ และเกิดความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดของศูนย์ฯ เพื่อการทำงานที่เข้าถึงชุมชนและเข้าใจในสภาพปัญหาได้ดี
- เกิดการวางแผนเพื่อหารูปแบบในการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระดับองค์กรชุมชน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- เกิดการวางบทบาทการทำงานของศูนย์ฯ คือ ต้องมีความชัดเจน มีการสำรวจข้อมูล คือ ศูนย์ฯจะต้องทำงานประสานกับทางสถานีอนามัย และเก็บข้อมูลสถิติผู้ติดเชื้อ เด็กที่ได้รับผลกระทบเพื่ออ้างอิงได้

6. การศึกษาดูงานนอกสถานที่

การศึกษาดูงานนอกสถานที่ จัดขึ้นในวันที่ 21-23 มีนาคม 2547 โดยได้เลือกพื้นที่ภาคเหนือเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นั่นคือ มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน ตำบลสันทราย อำเภอสันพระเนตร จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวความคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดของ อบต. องค์การชุมชน และประสบการณ์การแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของภาคเหนือ อันจะ

นำไปสู่การพัฒนาแนวคิด และศักยภาพของผู้นำ องค์การชุมชน และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการทำงานของศูนย์ประสานงานเอดส์ระดับตำบลต่อไป

6.1 กระบวนการ

- ประชุมร่วมกัน ระหว่าง อบต. องค์การชุมชน คณะกรรมการศูนย์ฯ ในการเตรียมประเด็นการแลกเปลี่ยน
- ประสานงานกับ NGO ภาคเหนือ และร่วมวางกำหนดการ เนื้อหาการแลกเปลี่ยน
- ติดต่อประสานงานเรื่องการเดินทาง ที่พัก อาหาร วิทยากร พื้นที่
- เดินทางไปศึกษาดูงาน
- นักวิจัย องค์การชุมชน อบต. คณะกรรมการศูนย์ฯ สรุปผลการศึกษาดูงาน

6.2 ผลที่เกิดขึ้น

ในด้านเนื้อหา

- แนวคิดการทำงานแบบองค์รวม ทั้งเรื่องเอดส์ เกษตร ยาเสพติด เป็นต้น
- วิธีการทำงานโดยเชื่อมประสานกันขององค์กรในชุมชน การสนับสนุนของ อบต. ทั้งการอำนวยความสะดวก และงบประมาณ
- โครงสร้างการทำงานแบบมีอนุกรรมการแต่ละฝ่าย บทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในแต่ละฝ่ายมีผู้ติดต่อ พระสงฆ์เข้ามาร่วมในโครงสร้างการทำงาน การดึงเอาผู้เฒ่า ผู้แก่ที่มีความรู้ดั้งเดิมมาร่วม และการจัดโครงสร้างการทำงานแบบปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ
- การเข้าถึงข้อมูลของ อสม. เพราะทำงานประสานกับทางสถานีอนามัย
- การจัดทำชุดองค์ความรู้ของชุมชน
- ทุกคนเห็นปัญหาร่วมกัน และต้องการจะแก้ไขปัญหาจริงๆ คนทำงานมาด้วยใจ (ได้ใจ ได้วิธีการ ได้คน) ความตั้งใจ และเสียสละของคนทำงาน โดยเฉพาะ อสม.
- ขยายเป็นเครือข่ายประชาคมภาคเหนือ
- การถอยบทบาท NGO ออก และให้ชุมชนเคลื่อนไหวไปเอง
- การทำงานแบบไหลเข้าหากัน ทั้งงบประมาณ คน/องค์กร/หน่วยงาน และองค์ความรู้ต่างๆที่ทุกคนมี

ในด้านกระบวนการ

- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานด้านเอดส์ระหว่างกัน

- เกิดแนวคิดในการทำงานเรื่องเอดส์ และนำบทเรียนจากทางภาคเหนือมาปรับใช้
ในการวางแผนการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาเอดส์ของชุมชน

7. การประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการศูนย์

ในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเอดส์ระดับตำบล นอกเหนือจากแผนกิจกรรมดังกล่าวแล้ว สิ่งที่สำคัญในการทำงานของศูนย์ฯ อีกอย่างหนึ่งก็คือ การติดตาม และสรุปผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งที่ผ่านมาทางคณะกรรมการได้มีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งกำหนดขึ้นทุกวันที่ 6 ของเดือน สำหรับประเด็นในการประชุมแต่ละครั้ง ได้แก่ การติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรม การประชุมวางแผนงาน การสรุปบทเรียน และปัญหาอุปสรรค อันจะนำไปสู่การวางแผนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

7.1 กระบวนการ

- ประชุมติดตามความก้าวหน้า ผลการดำเนินการ
- แลกเปลี่ยน เสนอแนะ
- วิเคราะห์สถานการณ์และวางแผนงานประจำเดือนร่วมกัน

7.2 ผลที่เกิดขึ้น

- ทีมวิจัย และคณะกรรมการศูนย์ สามารถประเมินผลการดำเนินงานตามแผนร่วมกัน
- ทีมวิจัยและกรรมการศูนย์ได้แลกเปลี่ยนสถานการณ์ปัญหาและวางแผนงาน
ประจำเดือนร่วมกัน

8. การประชุมปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนงานด้านเอดส์ระดับตำบล

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบล ถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญของศูนย์ เนื่องจากการทำงานนั้นจำเป็นต้องมีแผนกิจกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน ซึ่งการประชุมจัดทำแผนครั้งนี้ได้มีการจัดขึ้นในวันที่ 24-25 พฤษภาคม 2547 โดยมีผู้เข้าร่วมในการจัดทำแผนครั้งนี้ คือ คณะกรรมการศูนย์ฯ ทีมวิจัย ทีมที่ปรึกษาของศูนย์ รวมทั้งสิ้น 25 คน โดยมีวิทยากรช่วยในการจัดกระบวนการจาก ลกว. กป.อพช.อีสาน(คุณบรรดชัย หงษ์คำมี) สำหรับเนื้อหาในการจัดเวทีครั้งนี้ ได้แก่

8.1 กระบวนการ

1. ทีมวิจัย คณะกรรมการศูนย์และองค์กรชุมชน ร่วมกันวางแผนการจัดการประชุม
2. ประสานวิทยากรกระบวนการ

3. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. จัดการประชุม
5. ทิมวิจัย คณะกรรมการศูนย์ อบต.ประชุมสรุปผลร่วมกัน

8.2 ผลที่เกิดขึ้น

1. การสรุปสถานการณ์ปัญหา ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่
2. การสรุปผลการปฏิบัติการช่วงที่ 2
3. การกำหนดเป้าหมาย และภารกิจของศูนย์ฯ
4. บทบาทหน้าที่ และกฎระเบียบของศูนย์ฯ
5. การวางแผนการทำงานของศูนย์ฯ "แผน 5 ปี"

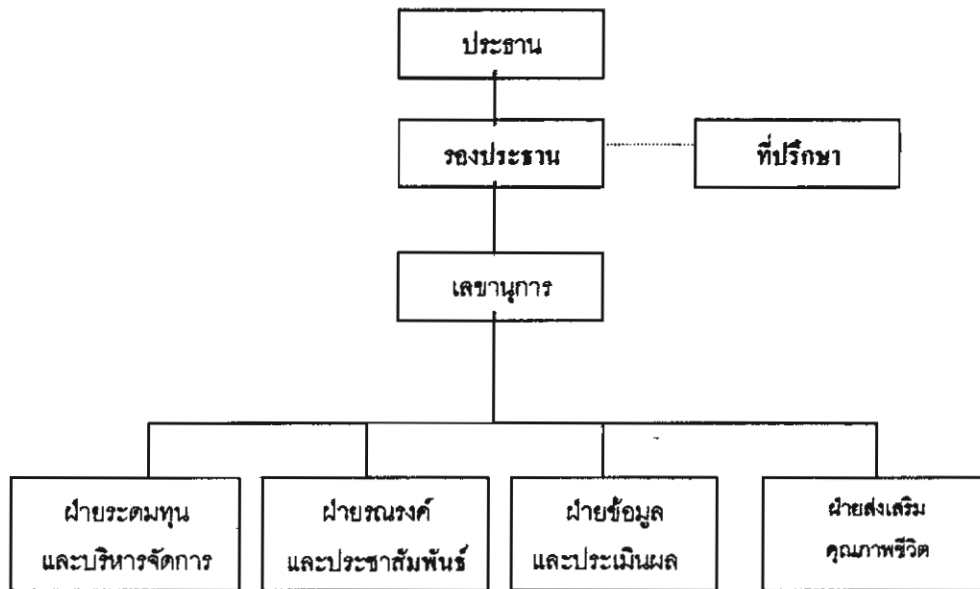
เป้าหมายการทำงานของศูนย์ประสานแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบล

1. เพื่อเป็นศูนย์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเอดส์ และการป้องกันอย่างถูกวิธี
2. เพื่อเป็นกลไกกลางในการช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ เด็ก และครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการศูนย์ฯ กลุ่มผู้นำ และองค์กรชุมชน
4. เพื่อเป็นกลไกประสานงานระหว่าง อบต. องค์กรชุมชน และหน่วยงานราชการในการแก้ไขปัญหาเอดส์

ภารกิจของศูนย์ประสานแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบล

1. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ และการป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ให้กับคนในชุมชน โดยมีคณะกรรมการศูนย์ฯ เป็นกลไกในการทำงาน
2. เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ติดเชื้อ เด็ก และครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์ในแต่ละปี ซึ่งเป็นข้อมูลสถิติ และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ติดเชื้อ
3. จัดระดมทุนช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ
4. วางแผนการดำเนินงานช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ ทั้งในรูปแบบของเงินช่วยเหลือ การให้คำปรึกษา และออกตรวจเยี่ยมผู้ติดเชื้อในชุมชน เป็นต้น
5. รณรงค์การป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน
6. พัฒนากลไกของศูนย์ฯ ระบบการบริหารจัดการ และพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการ

โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ประสานแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบล

บทบาทหน้าที่ของศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบล

1. ประธาน (นายทองอยู่)
2. รองประธาน (นายสุทธิ)
3. เลขานุการ (นายพินิต)
4. ที่ปรึกษา (ครู เจ้าหน้าที่ยังคงพัฒนาเอกชน)
5. ฝ่ายระดมทุน และบริหารจัดการ (นางสมร,นางคำแบ่ง,นายบุญสง,นายหยาด,นายเลียง)
6. ฝ่ายรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ (นายไพฑูรย์,นายมานพ,นายดำรงศักดิ์,นายบุญเรือง,นายสุพรรณ)

7. ฝ่ายข้อมูล และประเมินผล (นายโสภา,นางหนูเล็ก,นางเสงี่ยม แก้วจำปา)
8. ฝ่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิต (นายพินิต,นายจำปี,นายบุญสุ,นางคำรัตน์,ปลัด อบต.)

มีหน้าที่ให้คำปรึกษา และตรวจเยี่ยมผู้ติดเชื้อ

กฎระเบียบของศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับตำบล

1. คณะกรรมการศูนย์ฯ คัดเลือกจากตัวแทนหมู่บ้านๆ ละ 1 คน คัดเลือกโดยคนในชุมชน
2. วาระการดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นระยะเวลา 2 ปี
3. ในกรณีที่มีการลาออก หรือหมดสมาชิกภาพในการดำเนินงาน จัดให้มีการคัดเลือกใหม่ โดยคนในชุมชนนั้น

4. สถานที่จัดตั้งศูนย์ฯ คือ สถานีอนามัยตำบลหนองแวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น
5. วาระการประชุมของคณะกรรมการ จัดให้มีการประชุมประจำเดือน คือ ทุกวันที่ 20 ของเดือน หากตรงกับวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ ให้เลื่อนไปเป็นวันธรรมดา
6. คณะกรรมการ หมายถึง ตัวแทนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการในแต่ละฝ่าย เพื่อเข้ามาบริหารงานภายในศูนย์ฯ
7. สมาชิก หมายถึง ผู้ติดเชื้อ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์ที่มาลงทะเบียนกับทางศูนย์ฯ และมีทะเบียนบ้านในเขตพื้นที่ตำบลหนองแวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น

9. การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์

การระดมทุน “ผ้าป่าช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ” จัดขึ้นในวันที่ 9 เมษายน 2547 ณ สถานีอนามัยตำบลหนองแวงโลกพระ โดยวัตถุประสงค์เพื่อระดมทุนจากภายในและภายนอกชุมชน จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ และเด็กที่ได้รับผลกระทบสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน และความเข้าใจอันดีต่อผู้ติดเชื้อ

9.1 กระบวนการ

- ทีมวิจัย กรรมการศูนย์ฯ ประชุมเตรียมการ
- หาวิธีวิธีการระดมทุน ตลอดจนเกณฑ์การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบต่อ อบต.องค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการจัดตั้งผ้าป่า
- จัดสรรกองทุนที่ระดม สนับสนุนและช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ในชุมชน
- ติดตามผล

9.2 ผลที่เกิดขึ้น

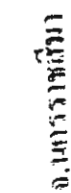
- มีกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ในชุมชน
- สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และสร้างกำลังใจให้กับผู้ติดเชื้อ
- เกิดการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจต่อประเด็นเรื่องเอดส์

**ภาคผนวก ค แผนที่อำเภอพล
และตำบลหนองวางสีกพระ**

← Z.

หนองสรวงห้อง

89

ပြဋ္ဌာန်း

१३५

ภาคผนวก ง ภาพประกอบ

การระดมทุนผ้าป่าช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ

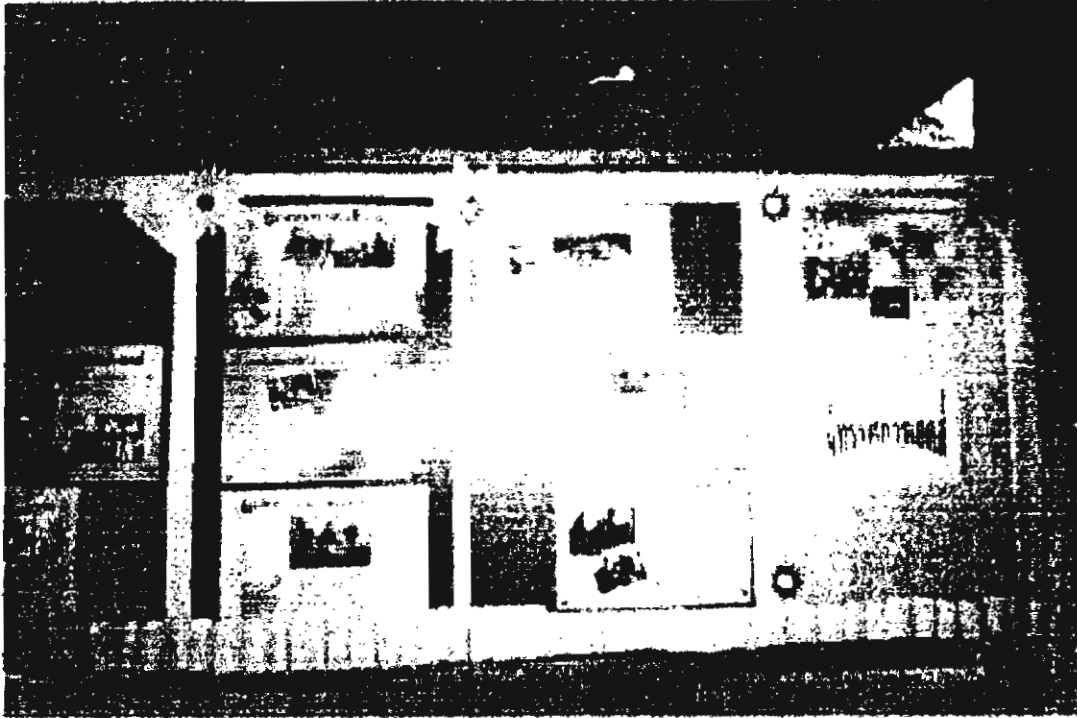
การทำบุญในงานผ้าป่า

เด็กที่ได้ทำกิจกรรมบูรณาการคณิตศาสตร์

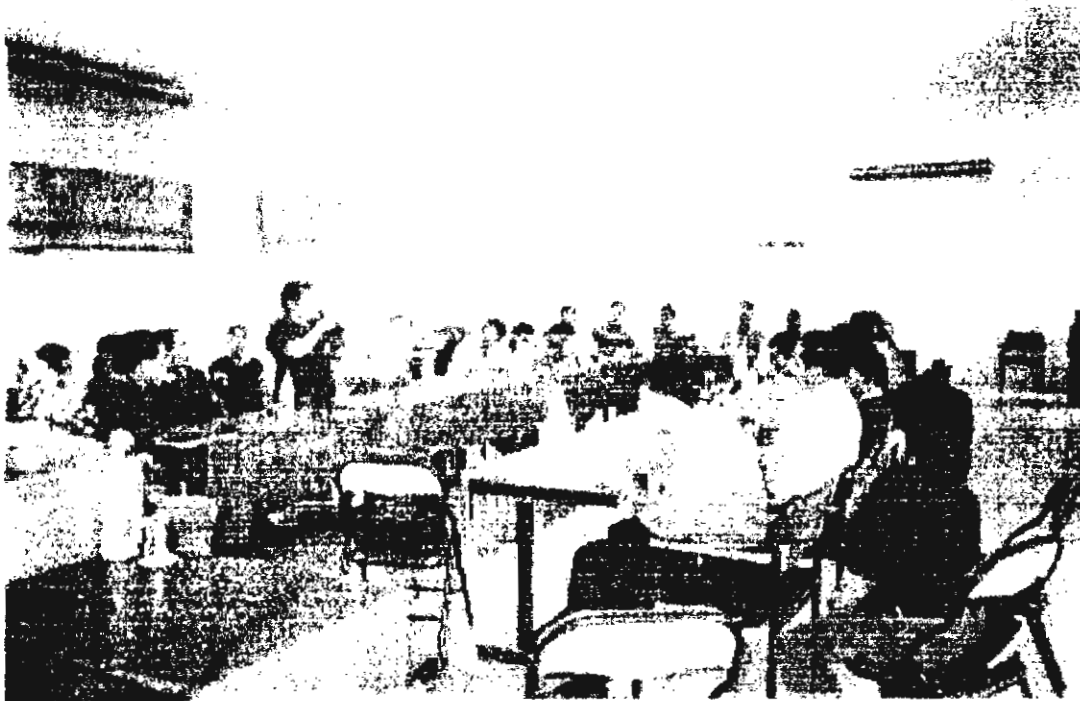
การเชื่อมโยงกับพอช. เก็บ

การพัฒนามาตรฐานระบบจดสิทธิบัตรยา

กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเขตสงวนชีวมวล

เวทีแลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานที่เชียงใหม่

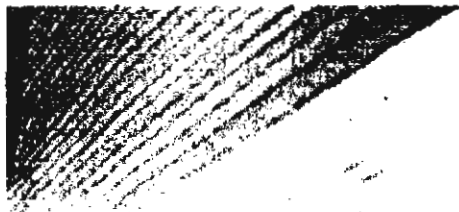
เวทีแลกเปลี่ยนกับทาง
มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน

ผู้มีถิ่นกำเนิด
จากจังหวัด...

การสรุปงานในการดำเนินงานที่...

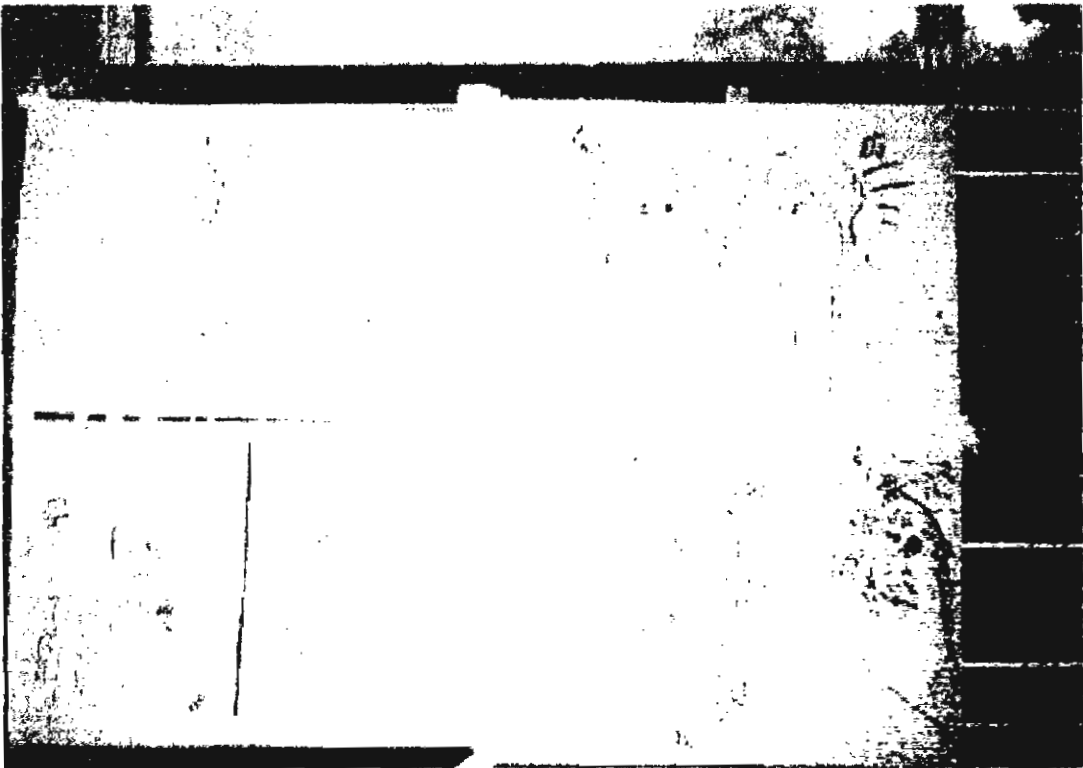
กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ผู้วิจัย สอศส

การอบรมชาวบ้านในเขตพื้นที่บ้าน

เด็กนักเรียนโรงเรียนวัดป่าสัก จังหวัดสุพรรณบุรี กำลังทำกิจกรรมศิลปะ

ผลงานศิลปะของเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดป่าสัก จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑. อาคารเรียน
โรงเรียนวัดป่าสัก

ภาพที่ ๒. คณะกรรมการ
โรงเรียนวัดป่าสัก

เวทีเอดส์สัญจรแต่ละหมู่บ้าน

เวทีความร่วมมือกับหน่วยรณในพื้นที่

ภาคผนวก จ ประวัติทีมวิจัย

ภาคผนวก จ

ประวัติทีมวิจัย “โครงการวิจัยแนวทางการส่งเสริมบทบาท อบต. และองค์กรชุมชน ในการแก้ไขปัญหาเอดส์ ตำบลหนองแขวงโลกพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น”

1. นายสุรพล ทองมีคำ

ตำแหน่ง หัวหน้าทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 100 หมู่ 13 บ้านหนองแขวงโคตร ต.หนองแขวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น
ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2523-2525 -ครูสอนโรงเรียนบ้านป่าพร้าว-บุรณะ ต.หนองมะเขือ อ.พล

ปี พ.ศ. 2526-2536 -ครูสอนโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง ต.หนองแขวงโลกพระ

ปี พ.ศ. 2537-2538 -อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านซวก อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2538-2543 -อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองแปน ต.หนองแขวงโลกพระ

ปี พ.ศ. 2544-ปัจจุบัน -ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโจด ต.โนนข่า อ.พล จ.ขอนแก่น

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโจด ต.โนนข่า อ.พล จ.ขอนแก่น

-ที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้าน บ้านหนองแขวงโคตร

-ที่ปรึกษาตลาดปลอดสารพิษอำเภอพล

-ที่ปรึกษากลุ่มสหกรณ์หนองแขวงโลกพระ

-กรรมการฝ่ายการศึกษาเทศบาลเมืองเมืองพล

-ที่ปรึกษาศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเอดส์ตำบลหนองแขวงโลกพระ

ผลงานทางวิชาการ

- งานศึกษาวิจัยการเรียนการสอนครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านห้วยโจด ปี พ.ศ.2544-2545

- โครงการวิจัยแนวทางการส่งเสริมบทบาท อบต. และองค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหาเอดส์ตำบลหนองแขวงโลกพระ ปี พ.ศ.2544-2547

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เกิดจากการร่วมคิด และเห็นสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาเอดส์ในชุมชน ตลอดทั้งการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานในพื้นที่มานาน แต่ยังไม่เห็นบทบาท อบต. เข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาดังนั้นจึงได้ร่วมคิดกับหลายๆส่วน ทั้งผู้นำชุมชน, NGO, ครู, และสถานีอนามัย เพื่อหาแนวทางการทำงานแก้ไขปัญหายาเอดส์ในชุมชน

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- เห็นศักยภาพของชุมชนในหลายส่วนที่เข้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหาเอดส์
- ชุมชนมีความตื่นตัวต่อปัญหา โดยเฉพาะเยาวชนมีกิจกรรมการป้องกันเอดส์ที่ต่อเนื่อง

2. นายอุทร นาชัยคุณ

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 92 หมู่ 1 บ้านหนองแขวงโลกพระ ต.หนองแขวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น

ประสบการณ์การทำงาน

- ปี พ.ศ. 2537-2538 -กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2538-2540 -ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2540-2545 -ผู้ใหญ่บ้านหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2540-ปัจจุบัน -ประธานกลุ่มฟื้นฟูไร่นาป่าสมบ้านหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2542-ปัจจุบัน -ประธานกลุ่มฝึกปลอดสารพิษบ้านหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2543-ปัจจุบัน -คณะกรรมการกลุ่มเครือข่ายเกษตรทฤษฎีใหม่อำเภอล
- ปี พ.ศ. 2544-2547 -ทีมวิจัยเรื่องเอดส์
- ปี พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน -ประธานเครือข่ายตลาดปลอดสารพิษอำเภอล
- ปี พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน -รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขวงโลกพระ
- ที่ปรึกษาศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ตำบลหนองแขวงโลกพระ

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เริ่มต้นจากการที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน และเห็นสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านคือมีผู้ติดเชื้อเอดส์ที่เสียชีวิต และเด็กต้องอยู่กับตายายจึงควรที่จะมีการช่วยเหลือ
- เกิดการจากชักชวนของคุณอุไร เรืองแก้ว ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ ที่มีการทำงานมานาน จึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะร่วมกันทำงานแก้ไขปัญหาดเอดส์ในชุมชน

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้รับความรู้เรื่องเอดส์เพิ่มขึ้น
- เข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์ สงสาร และอยากเข้าไปช่วยเหลือ
- เห็นความร่วมมือของคนในชุมชน สถานีนามัย อบต.ในการเข้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหาดเอดส์

- เกิดการเรียนรู้เรื่องการทำวิจัยเพื่อนำปัญหามาวิเคราะห์ และวางแผนการทำงาน
- ได้เห็นการแก้ไขปัญหาของชุมชน และการพัฒนาในรูปแบบใหม่

3. นายโสภา มาแก่น้อย

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 15 หมู่ 13 บ้านหนองแขวงโคตร ต.หนองแขวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น
ประสบการณ์การทำงาน

- ปี พ.ศ. 2541-2543 -ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหนองแขวงโคตร
- ปี พ.ศ. 2542-2545 -เลขาสนกกรรมการเกษตรหนองแขวงโลกพระ จำกัด
- ปี พ.ศ. 2542-2546 -เลขาศูนย์สาธิตการตลาดบ้านหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2543-2545 -เลขาของกลุ่มผักปลอดสารพิษบ้านหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2543-2547 -คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- ปี พ.ศ. 2543-2547 -สมาชิก อบต.บ้านหนองแขวงโคตร
- ปี พ.ศ. 2545-2546 -คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแขวงโคตร
- ปี พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน -เลขานายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน -คณะกรรมการศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ตำบลหนอง
แขวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2541-ปัจจุบัน -กรรมการรักษาความสงบในหมู่บ้าน

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เริ่มต้นจากการที่เป็นผู้นำชุมชน ซึ่งขณะนั้นเป็นสมาชิก อบต.
- อยากทำงานช่วยเหลือคนในหมู่บ้าน โดยเฉพาะผู้ติดเชื้อเอดส์ที่เสียชีวิต และเด็กที่
ได้รับผลกระทบ
- เกิดการจากชักชวนของคุณอุไร เรืองแก้ว ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โครงการชุมชนรักชีวิต รัก
สุขภาพ และอาจารย์สุพล ทองมีคำ

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ตนเองได้รับความรู้เรื่องเอดส์ และเข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์
- ได้ทำความเข้าใจกับคนในชุมชนเกี่ยวกับปัญหาเอดส์ จึงทำให้ลดปัญหาการรังเกียจผู้
ติดเชื้อเอดส์
- ผู้นำให้ความร่วมมือในการทำวิจัย
- ทำให้เรียนรู้เรื่องการทำงานในชุมชน และเป็นแบบอย่างในการทำงานด้านอื่นๆ

4. นายแก้ว แสนแก้ว

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 29 หมู่ 13 บ้านหนองแขวงโคตร ต.หนองแขวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหนองแขวงโคตร

ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2537-2539 -ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน

ปี พ.ศ. 2539-2541 -สมาชิกสภาตำบล

ปี พ.ศ. 2541-ปัจจุบัน -ผู้ใหญ่บ้านหนองแขวงโคตร

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เนื่องจากเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้นำชุมชนที่จะต้องดูแลทุกข์สุขของคนในหมู่บ้าน
- เกิดการจากชักชวนของคุณอุไร เรืองแก้ว ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ และอาจารย์สุรพล ทองมีคำ

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้รับความรู้เรื่องเอดส์เพิ่มขึ้น และเข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์
- ทุกคนให้ความร่วมมือในการเข้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหาเอดส์

5. นายพิณิจ สิมมาลี

ตำแหน่ง เลขานุการวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 25 หมู่ 9 ต.ละหานนา อ.เวียงน้อย จ.ขอนแก่น

การศึกษา ปริญญาตรีสาขารณสุขศาสตรมหาวิทยาลัทยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2545

ตำแหน่งปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 6

ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2532-2541 -เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี

ปี พ.ศ. 2542-2543 -เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอเวียงใหญ่

ปี พ.ศ. 2544-2547 -หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลหนองแขวงโลกพระ

ปี พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน -เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 6 ประจำสถานีอนามัยตำบล
ละหานนา อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น

ผลงานทางวิชาการ

- งานศึกษาวิจัยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับผู้ป่วยเยื่อหุ้มสมองอักเสบอำเภอเวียงใหญ่ ปี พ.ศ. 2545
- โครงการรณรงค์แก้ไขปัญหายาเสพติดตำบลหนองวงโลกพระ ปี พ.ศ.2546
- ทีมวิจัยในโครงการแนวทางการส่งเสริมบทบาท อบต.และองค์กรชุมชนในการแก้ไข ปัญหาเอดส์ตำบลหนองวงโลกพระ ปี พ.ศ.2544-2547

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- ความชอบส่วนตัวมีความสนใจในปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ตนเองทำงานอยู่
- ปัญหาเอดส์เป็นปัญหาเรื่องสุขภาพหนึ่งที่สำคัญ และเป็นงานของสถานีนอามัย
- เกิดการจากชักชวนของคุณอุไร เรืองแก้ว ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ
- รู้สึกสนุกที่มีคนหลายๆฝ่ายมาทำงานร่วมกัน ช่วยกันทำงานแก้ไขปัญหไปพร้อมๆกัน
- เป็นงานที่เริ่มต้นจากชุมชน เกิดจากกลไกในชุมชนอย่างแท้จริง

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้นำ และคนในชุมชน
- ได้เห็นศักยภาพคนในชุมชนในการทำงานร่วมกัน
- มีความรู้ กระจำชัดในเรื่องเอดส์ สามารถนำไปถ่ายทอดและสื่อสารให้กับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ปรับทัศนคติในการที่จะเข้าใจบริบทมากขึ้น
- ปัญหาเอดส์มีหลายมิติที่นำศึกษาและทำความเข้าใจ เช่น มิติเรื่องสังคม คือ การอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือกันของคนในชุมชน มิติทางด้านสุขภาพ ที่ต้องอาศัยความรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ติดเชื้อเอดส์
- กระบวนการวิจัยทำให้มีการศึกษาข้อมูลสถานการณ์มากขึ้นเพื่อที่จะแก้ไขปัญหได้

6. นายไพฑูรย์ พรหมนอก

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 19 หมู่ 11 บ้านโคกสูง ต.หนองวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น

ตำแหน่งปัจจุบัน อาสาสมัครวัฒนธรรมชุมชนพื้นที่ตำบลหนองวงโลกพระ

ประสบการณ์การทำงาน

- ปี พ.ศ. 2544-2547 -อาสาสมัครโครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ
- ปี พ.ศ. 2544-2547 -ทีมวิจัยโครงการแนวทางการส่งเสริมบทบาท อบต. และองค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้
-อาสาสมัครพัฒนาระบบชุมชนพื้นที่ตำบลหนองแวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2548-ปัจจุบัน -อาสาสมัครพัฒนาระบบชุมชนพื้นที่ตำบลหนองแวงโลกพระ
- ปี พ.ศ. 2548-ปัจจุบัน -ประธานเยาวชนตำบลหนองแวงโลกพระ

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เกิดจากการชักชวนของคุณอุไร เรืองแก้ว ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ และตนเองก็เป็นอาสาสมัครในการทำงานเอดส์กับกลุ่มเยาวชน
- จากการทำงานเรื่องเอดส์ทำให้เห็นสถานการณ์ปัญหา ความรุนแรง และอยากเข้ามาทำงานในชุมชนของตนเอง

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้ปรับเปลี่ยนความคิด ยอมรับและเข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์ มากขึ้น
- เห็นวิถีชีวิตของแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน
- เรียนรู้กระบวนการทำงานในชุมชน การเก็บข้อมูลในชุมชน และการทำวิจัย

7. นางสาวเสวิศม หวานแท้

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 127 หมู่ 13 บ้านหนองแวงโคตร ต.หนองแวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น

ประสบการณ์การทำงาน

- ปี พ.ศ. 2545-2548 -กรรมการกลุ่มสตรีแม่บ้าน
- ปี พ.ศ. 2546-2548 -กรรมการศูนย์สาธิต(ร้านค้าชุมชน)
- ปี พ.ศ. 2538-ปัจจุบัน -อสม.

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เกิดจากการชักชวนของนายแก้ว ผู้ใหญ่บ้านหนองแวงโคตร เนื่องจากตนเป็น อสม.ที่ทำงานด้านสาธารณสุขอยู่แล้ว

- ได้เข้าร่วมการอบรมกับโครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ มีการรับรู้ข้อมูลเรื่องเอดส์

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้รับความรู้เรื่องเอดส์ และเข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์มากขึ้น
- สามารถนำความรู้ไปเล่าให้คนในครอบครัว และชาวบ้านคนอื่นๆ

- คนในตำบลมีการช่วยเหลือกัน มีการระดมทุนช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ และเด็ก

8. นางบุญเลิศ พรหมรินทร์

ตำแหน่ง ฝ่ายการเงินและบัญชีโครงการวิจัยฯ

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 66 หมู่ 1 บ้านหนองแขวงโลกพระ ต.หนองแขวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น

ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2546-2548 -กรรมการศูนย์สวัสดิการตลาด(ร้านค้าชุมชน)

ปี พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน -สมาชิกกลุ่มผักปลอดสารพิษ

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เกิดจากการชักชวนของนายอุทร นาชัยคุณ ผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้น
- ได้เข้าร่วมการอบรมกับโครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ มีการรับรู้ข้อมูลเรื่องเอดส์อย่างต่อเนื่อง

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้รับข้อมูลความรู้เรื่องโรคเอดส์ และยอมรับผู้ติดเชื้อเอดส์ ไม่รังเกียจผู้ติดเชื้อเอดส์
- ได้พบปะแลกเปลี่ยนในแต่ละหมู่บ้าน
- มีการเก็บข้อมูลชุมชน

9. นางจำปา อินทะฮันต์

ตำแหน่ง ฝ่ายการเงินและบัญชีโครงการวิจัยฯ

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 214 หมู่ 1 บ้านหนองแขวงโลกพระ ต.หนองแขวงโลกพระ อ.พล จ.ขอนแก่น

ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2546-2547 -กรรมการกองทุนแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กขคจ.)

ปี พ.ศ. 2547-2548 -กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

ปี พ.ศ. 2545-2548 -กรรมการกองทุนเงินล้าน

ปี พ.ศ. 2538-ปัจจุบัน -อสม.

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เกิดจากการชักชวนของนายอุทร นาชัยคุณผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้น
- ได้เข้าร่วมการอบรมกับโครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ มีการรับรู้ข้อมูลเรื่องเอดส์
- อยากทำงานเพื่อชุมชน ให้คนอื่นเข้าใจเรื่องปัญหาเอดส์

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้รับความรู้เรื่องเอดส์ เข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์ และได้ถ่ายทอดความรู้ให้ชาวบ้าน
- ได้เดินทาง และพบปะพูดคุยกับบ้านอื่นๆ ทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันมากขึ้น
- รู้จักป้องกันตนเองจากเอดส์มากขึ้น

10. นางสาวจินดา ชัยพิทักษ์

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 8 หมู่ 13 บ้านหนองแขวงโคตร ต.หนองแขวงโสภพระ อ.พล จ.ขอนแก่น
ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2544-2548 -กรรมการกลุ่มสตรีแม่บ้าน

ปี พ.ศ. 2540-ปัจจุบัน -อสม.

ปี พ.ศ. 2544-2547 -ทีมวิจัย

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เกิดจากการชักชวนของนายโสภมา มาแก่น้อย และตนเองก็เป็น อสม.ที่ทำงานด้านสาธารณสุขอยู่แล้ว
- ได้เข้าร่วมการอบรมกับโครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ มีการรับรู้ข้อมูลเรื่องเอดส์
- เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ได้รับความรู้เรื่องเอดส์ และวิธีการป้องกัน
- มีเพื่อนที่ทำงาน และร่วมกิจกรรมด้วยกัน
- สามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้คนในชุมชน

11. นางสาวอุไร เรืองแก้ว

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 33 บ้านเบญจา ขอยเบญจา 1 ถนนมิตรภาพ อ.พล จ.ขอนแก่น

การศึกษา ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต(ศบ.) สาขาพัฒนาชุมชน สถาบันราชภัฏ
เลย ปีการศึกษา 2537

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ประสานงานโครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ อำเภอพล
จังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ทำงาน พื้นที่ 4 ตำบล ในเขตอำเภอพล ได้แก่ ต.หนองแขวงโลกพระ
ต.หนองมะเชื้อ ต.โนนข่า และ ต.เก่าจั่ว

ประสบการณ์การทำงาน

- ปี พ.ศ. 2537-2539 -โครงการพัฒนาชุมชน และสิ่งแวดล้อมเมือง จ.ขอนแก่น
- ปี พ.ศ. 2539-2543 -โครงการพัฒนาการเกษตรเพื่อการพึ่งตนเอง อำเภอพล
- ปี พ.ศ. 2544-2546 -คณะกรรมการ กพอ.อีสาน
- ปี พ.ศ. 2546-2548 -คณะกรรมการ กพอ.อีสาน
- ปี พ.ศ. 2544-2548 -โครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ

ผลงานทางวิชาการ

- งานศึกษาวิจัย "การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดสรรที่ดิน สปก. จ.ชัยภูมิ" ปี พ.ศ. 2536-2537
- ทีมวิจัยในโครงการแนวทางการส่งเสริมบทบาท อบต.และองค์กรชุมชนในการแก้ไข ปัญหาเอดส์ตำบลหนองแขวงโลกพระ ปี พ.ศ.2544-2547

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เกิดจากการทำงานที่ผ่านมาไม่เห็นปฏิบัติการของ อบต. ในการเข้ามาแก้ไข ปัญหาเอดส์อย่างจริงจัง
- อยากเห็นกระบวนการแก้ไขปัญหาเอดส์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเฉพาะองค์กรในชุมชน
- การยกระดับงานเอดส์สู่งานวิจัย

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- งานเอดส์ได้ถูกยกระดับเป็นปัญหาในหลายมิติ ที่ทำให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และแก้ไข ปัญหา
- กระบวนการวิจัยทำให้มีการศึกษาข้อมูลสถานการณ์มากขึ้นเพื่อที่จะแก้ไข ปัญหาได้ และเห็นที่มาที่ไปของปัญหาเอดส์อย่างเป็นระบบ
- เกิดกลไกชุมชนในการแก้ไข ปัญหาเอดส์
- ชุมชนตระหนักต่อปัญหาเอดส์ มีการช่วยเหลือและดูแลกันของคนในชุมชน

12. นางสาวอาภาพร บุญทวี

ตำแหน่ง ทีมวิจัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 33 บ้านเบญจา ซอยเบญจา 1 ถนนมิตรภาพ อ.พล จ.ขอนแก่น

การศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต(ศศบ.) เกียรตินิยมอันดับ 2 สาขาการ

พัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2546

ตำแหน่งปัจจุบัน เจ้าหน้าที่โครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ อำเภอพล

จังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ทำงาน พื้นที่ 4 ตำบล ในเขตอำเภอพล ได้แก่ ต.หนองแวงโลกพระ

ต.หนองมะเขือ ต.โนนข่า และ ต.แก้วจั่ว

ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2543-2544 -คณะกรรมการประสานงานนิสิตสาขาการพัฒนาชุมชน(กพช.)

ฝ่ายวิชาการ

ปี พ.ศ. 2543-2546 -นักกิจกรรมทางสังคม "กลุ่มมัตทราย" มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม

ปี พ.ศ. 2544-2546 -สมาชิกสหพันธ์นิสิต-นักศึกษาภาคอีสาน(สนนอ.)

ปี พ.ศ. 2545-2546 -นิสิตฝึกงานโครงการเหมืองแร่โปแตช จังหวัดอุดรธานี

ปี พ.ศ. 2546-2547 -เจ้าหน้าที่โครงการประมวลองค์ความรู้ทางเลือกการจัดการ
ทรัพยากร โดยชุมชนภาคอีสาน ในโครงการวิทยาลัยการจัดการ
ทางสังคม(วจส.)

ปี พ.ศ. 2546-2547 -ทีมวิจัยโครงการแนวทางการส่งเสริมบทบาท อบต.และองค์กร

ชุมชนในการแก้ไขปัญหาเขตตำบลหนองแวงโลกพระ

ปี พ.ศ. 2544-2548 -โครงการชุมชนรักชีวิต รักสุขภาพ

ผลงานทางวิชาการ

- พัฒนานิพนธ์เรื่อง "กระบวนการต่อสู้ของกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอุดรธานี กรณีโครงการเหมืองแร่โปแตช จ.อุดรธานี"
- รายงานโครงการประมวลองค์ความรู้ทางเลือกการจัดการทรัพยากร โดยชุมชนภาคอีสาน ในโครงการวิทยาลัยการจัดการทางสังคม(วจส.)
- โครงการวิจัย "แนวทางการส่งเสริมบทบาท อบต.และองค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหาเขตตำบลหนองแวงโลกพระ"

ความเป็นมาของการทำวิจัย

- เป็นพื้นที่การทำงาน และเห็นสถานการณ์ปัญหาพร้อมกับคนในชุมชน
- เรียนรู้กระบวนการวิจัย การคิดวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งการพัฒนาเนื้องานในพื้นที่ร่วมกับองค์กรชุมชน

สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังการทำวิจัย

- ตนเองได้พัฒนาศักยภาพ ทักษะการทำงานในชุมชน การเก็บข้อมูล การเขียน และการสื่อสารกับคนในชุมชน
- มีแผนการทำงานด้านเอดส์ที่ครอบคลุมมิติวัฒนธรรมชุมชน เน้นการพึ่งพิง และเอื้ออาทรกันของคนในชุมชน
- ทีมวิจัยได้เรียนรู้ปัญหาสถานการณ์ และแก้ไขปัญหาไปพร้อมๆกัน
- มีชุดองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาเอดส์โดยกลไกชุมชน เพื่อนำไปถ่ายทอดและเป็นบทเรียนให้กับชุมชนอื่น